N°. 131. 1863.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 5 JUNIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 4den Junij* 1863.

(Staatsblad n°. 57.) *BESLUIT van den* 11*den Mei* 1863, *houdende vaststelling van een reglement van politie voor de* **Dieze**, *van hare vereeniging met de* **Zuid-Willemsvaart** *te* **'s Hertogenbosch** *tot in de rivier de* **Maas** *bij het fort* **Crevecoeur.**

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 10den April 1863, n°. 164, 3de Afd.;

Den Raad van State gehoord (advies van den 24sten April 1863, n°. 3);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 8sten Mei 1863, n°. 235, 3de Afd.;

Gelet op de door Ons, bij kabinetsbrief van den 13den Junij 1862, n°. 61, verleende magtiging tot het houden van het in art. 55 van het, door de wet van 4 Februarij 1843 (*Staatsblad* n°. 3), goedgekeurd, verdrag van den 5den November 1842, voorgeschreven overleg met het Belgisch gouvernement,

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. vast te stellen het reglement van politie voor *de Dieze*, van hare vereeniging met de *Zuid-Willemsvaart* te *'s Hertogenbosch* tot in de rivier *de Maas* bij het fort *Crevecoeur*, zooals dat reglement hiernevens is gevoegd;

2°. te bepalen dat dit reglement in werking zal treden met den 1sten Junij 1863.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 11den Mei 1863.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Uitgegeven den *drie en twintigsten* Mei 1863.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE WEERT, *l. d.*

REGLEMENT VAN POLITIE *voor de* Dieze, *van hare vereeniging met de* Zuid-Willemsvaart *te* 's Hertogenbosch *tot in de rivier de* Maas *bij het fort* Crevecoeur.

TITEL I.

BEPALINGEN BETREKKELIJK DE VAART.

§ 1. *Van de vaart in het algemeen.*

Art. 1. Geen schip wordt op de Dieze toegelaten of mag daarop varen, indien:

1°. bij een waterstand van 2 el boven Amsterdamsch peil (A.P.) aan de boven of binnenzijde der schutsluis te Crevecoeur, het dieper gaat dan één el negentig duim (1 el 90), gemeten onverschillig waar; bij hoogere waterstanden wordt echter meerder diepgang in verhouding tot den waterstand toegelaten;

2°. de waterdigte, vaste of losse borden, boorden of wanden niet ten minste vijf en twintig duim (0 el 25) boven water reiken;

3°. daarop niet met duidelijke letters en op eene zigtbare wijze de naam en de woonplaats van den eigenaar van het schip zijn aangewezen.

Art. 2. Geen houtvlot wordt op de Dieze toegelaten of mag daarop worden vervoerd, indien:

1°. het langer is dan 40 el of breeder dan 5 el, zijnde, wat de diepte betreft, de bepaling van art. 1 sub 1 ook op de houtvlotten toepasselijk;

2°. het niet zoodanig is vastgemaakt en aan de beide einden verbonden, dat het de vaart niet kunne hinderen, noch de schepen op de Dieze varende of de sluis- en verdere werken te en bij Crevecoeur benadeelen;

3°. het niet voorzien is van een zigtbaar bord, aanwijzende den naam en de woonplaats van den eigenaar.

Art. 3. De houtvlotten moeten binnen 24 uren na de aankomst op de plaats hunner bestemming, gebroken en op den wal worden gehaald.

Art. 4. Des nachts, dat is tusschen zons onder- en opgang, mogen de houtvlotten niet langs de Dieze worden vervoerd, en moeten zij aan de zijde van het vaarwater alwaar niet of gewoonlijk het minst wordt gejaagd, behoorlijk worden vastgemaakt, en zoowel aan de voor- als aan de achterzijde zijn voorzien van eene helder lichtende lantaarn.

Art. 5. In de grachten van vestingen, in verbinding met de Dieze, mag niet worden stil gelegen, dan met toestemming van of van wege den eerstaanwezenden officier der genie van de plaats.

Het is evenéens verboden zonder zoodanige toestemming, op de wallen van het fort Crevecoeur te komen.

Wanneer in dat fort kruid wordt gekeerd, hetgeen door eene roode vlag op de borstwering van het fort zal worden kenbaar gemaakt, mag door het fort geen vaartuig worden gevoerd waarop vuur of licht is.

Art. 6. Het varen des nachts kan worden verboden aan de schepen, waarmede aan andere of aan de sluis- en brugwerken te Crevecoeur, blijkbaar ten gevolge van weinige zorg der schippers of bevelvoerders, bij de vaart des nachts, schade is toegebragt. Alle vaartuigen die des nachts stil liggen op de rivier, in de nabijheid van het vaarwater, op punten die niet gewoonlijk tot ankerplaatsen dienen, moeten voorzien wezen van eene lichtgevende lantaarn, gehangen tegen den mast aan de zijde van het vaarwater, of wel op een ander zigtbaar gedeelte van het vaartuig, zoodanig dat de lantaarn van bovenwaarts en van benedenwaarts kan gezien worden.

Art. 7. Met uitzondering van ligters van minder dan 7 ton inhoudsgrootte, moet aan boord van elk schip een bevelvoerder zijn.

Art. 8. Elk schip of houtvlot moet van goed tuig zijn voorzien.

Art. 9. Het is geoorloofd de schepen en houtvlotten door menschen, paarden of stoomslepers te doen voorttrekken of jagen.

De paarden, die houtvlotten voorttrekken, mogen alleen stapvoets gaan.

Het is verboden de paarden naast elkander aan de jaaglijn te spannen, tenzij hiertoe bijzondere vergunning van de betrokken beambten is bekomen.

Art. 10. De jaagpaarden moeten bij het voorttrekken der schepen en houtvlotten worden begeleid door personen met de jaagdienst bekend, minstens 16 jaren oud en niet aan den drank verslaafd.

De schippers of bevelvoerders moeten, op de eerste vordering van de betrokken beambten, aan de jagers, die niet aan de vereischten voldoen, de dienst opzeggen.

Aan den schipper of bevelvoerder, die aan deze vordering niet voldoet, wordt het voortzetten der reis belet op de in art. 85 bepaalde wijze, tot dat hij die jagers heeft weggezonden, onverminderd de straf, die hij wegens overtreding van dit reglement beloopt.

Art. 11. Het doorsnijden der jaaglijnen en trossen wordt ten strengste verboden.

De schipper of bevelvoerder die zich daaraan schuldig maakt, zal, onverminderd de straf, die hij deswege beloopt, aan de eerste sluis of brug worden opgehouden en met zijn schip eerst na het schip, waarvan hij de jaaglijn of tros heeft verbroken, worden doorgelaten.

Art. 12. De schepen die gesleept, door menschen of door paarden getrokken worden, mogen andere, die dezelfde rigting uitgaan en door gelijke middelen worden voortgetrokken, niet voorbijvaren.

Van deze bepaling zijn uitgezonderd:

1°. de Nederlandsche en Belgische Rijksvaartuigen, voerende de nationale vlag;

2°. de schepen dienende tot geregeld vervoer van reizigers en goederen op bepaalde dagen en uren;

3°. de schepen wier lading geheel of hoofdzakelijk uit visch bestaat.

De onder n°s. 2 en 3 aangewezen schepen mogen van deze uitzondering geen gebruik maken, zoo zij niet zijn voorzien van een rooden wimpel, waarop de woorden, *snelle dienst* of *service accéléré*. Zij mogen daarenboven elkaar onderling niet voorbijvaren.

Art. 13. Wanneer schepen, getrokken door menschen of door paarden, elkander voorbijvaren, eene tegenovergestelde rigting uitgaande, houden de afkomende, dat is van 's Hertogenbosch komende, den oever, waarlangs wordt gejaagd (binnendoor), en zoo aan beide oevers wordt gejaagd, houdt ieder den oever waarop zijn jager zich bevindt.

Stoom- of zeilschepen elkander voorbijvarende, eene tegenovergestelde rigting uitgaande, houden ieder stuurboordswal (den regteroever), zoodat zij elkander aan bakboordszijde (links) voorbijvaren.

Wanneer stoom- of zeilschepen andere schepen die gejaagd worden, voorbijvaren, eene tegenovergestelde rigting uitgaande, moeten deze den oever houden, waarlangs zij gejaagd worden (binnendoor), en gene den tegenoverliggenden oever (buitenom).

Art. 14. Schepen die langs verschillende oevers gejaagd worden en elkander opvaren, houden bij het voorbijvaren ieder den oever, waarop hun jager zich bevindt; ingeval zij langs denzelfden oever worden voortgetrokken, houdt het voorbijvarend schip *binnendoor* en het schip dat voorbijgevaren wordt *buitenom*, in tijds de lijn latende vallen; een en ander in de gevallen, dat het voorbijvaren geoorloofd is.

Stoom- of zeilschepen, een ander stoom- of zeilschip opvarende, moeten altijd het schip dat zij voorbijvaren, aan bakboord van zich houden.

Het voorste schip moet alzoo den oever houden, dien het aan bakboordszijde heeft, en het oploopend schip den oever dien het aan stuurboordszijde heeft.

Stoom- of zeilschepen die een schip dat gejaagd wordt oploopen, moeten bij het voorbijvaren den oever tegenover het jaagpad houden.

Zonder vergunning van den betrokken beambte mag het voorbijvaren van schepen, die denzelfden of een tegenovergestelden koers houden, niet geschieden dan op die plaatsen, waar het vaarwater genoegzame breedte en diepte voor de gelijktijdige passage van drie vaartuigen heeft.

Waar deze breedte en diepte niet aanwezig is, moet het opwaartsvarende vaartuig, indien het een ander afwaartsvarend vaartuig in de engte zou kunnen ontmoeten, zich beneden die engte ophouden, tot dat

het andere die engte doorgevaren zij; wanneer een opwaartsvarend vaartuig zich reeds in de engte bevindt zal het andere verpligt zijn boven de engte op te houden. De stoombooten mogen de vaartuigen die in de naauwe doortogten in dezelfde rigting voor hen uitvaren, niet dan op een afstand van minstens zestig (60) el naderen. Stoom- of zeilschepen een ander zeilend of gejaagd schip oploopende, moet de schipper of bevelvoerder van eerstgenoemde vaartuigen het sein geven, door in tijd het andere te praaijen, hetwelk in dit geval verpligt is, zeil of vaart te minderen tot dat het oploopende vaartuig zal zijn voorbijgevaren.

Art. 15. De schepen in nos. 2 en 3 van art. 12 aangeduid, moeten altijd de Rijksvaartuigen *binnendoor* laten, en dus *buitenom* houden, de lijn loslatende zoo zij gejaagd worden.

De schepen bedoeld in n°. 2 van art. 12 hebben *overigens* altijd het regt van *binnendoor* te varen.

Schepen die geboomd worden moeten evenzeer altijd de schepen die gejaagd worden, *binnendoor* laten.

De bepalingen van dit en van de twee voorgaande artikelen zijn mede op de houtvlotten van toepassing.

Art. 16. Geene ponten, schepen of schuiten, twee breed aan of nevens elkander gekoppeld, mogen de Dieze of de binnen- en buitenkanalen aan de sluizen in en bij Crevecoeur bevaren of daarin stil liggen, tenzij men daarop met ligten mogt bezig zijn of daartoe de bijzondere vergunning van den ingenieur van den waterstaat verleend is; in geen geval mag de passage der stoombooten en andere vaartuigen worden verhinderd of belemmerd.

Art. 17. Bij de vaart door sluizen of onder bruggen, moeten de schippers of bevelvoerders zich naar de bevelen van de sluis- en brugwachters gedragen.

Art. 18. Bij het naderen van eene sluis of eene brug, moeten de schippers of bevelvoerders bij de daartoe gestelde teekens of handwijzers de zeilen hunner schepen strijken, de jaaglijn losgooijen en in het algemeen de vaart van het schip of het houtvlot zoodanig verminderen, dat dit des noods op honderd el afstand van de sluis of brug kunne worden opgehouden, ingeval de sluis- of brugwachter het beveelt; op welk bevel zij het schip of het houtvlot tegenover de zijde van het vaarwater, waar gewoonlijk gejaagd wordt, vastleggen.

Ook moeten zij roepen, ten einde door den sluis- of brugwachter te worden opgemerkt.

Niet dan nadat deze daartoe toestemming heeft gegeven, wordt het schip of het houtvlot naar de sluis of de brug gestuurd, zoo langzaam, dat geen kunstwerk door het daartegen stooten van het schip of het houtvlot worde benadeeld.

Art. 19. Ieder schip wordt naar de orde van aankomst op zijne beurt geschut.

De schepen, bedoeld in n°. 2 van art. 12, worden steeds het eerst geschut.

Ingevolge art. 20 der wet van 26 Januarij 1815 (*Staatsblad* n°. 7) moeten schepen met kruid beladen, dadelijk en zooveel doenlijk vóór alle andere worden geschut en zonder andere schepen in de schutkolk worden gelaten.

De sluiswachters kunnen, tot behoud van den regel, nummers afgeven, aanwijzende de volgorde, waarin de schepen zullen worden geschut.

Wanneer er schepen van tegenovergestelden kant gelijktijdig de sluis naderen, worden beurtelings van de eene en van de andere zijde schepen doorgelaten, beginnende met het schip, komende van het kanaalpand waarvan de waterstand gelijk is met dien der sluis.

Art. 20. Gedurende de schutting moet ieder schip, dat zich in de schutkolk en in de nabijheid der sluis bevindt, behoorlijk met sterke touwen aan beide uiteinden gemeerd zijn, opdat door de beweging in het water geen nadeel ontsta.

De schippers of bevelvoerders moeten zich naar de aanwijzing, die hun hierin door de sluiswachters wordt gegeven, gedragen.

Gedurende de schutting mag al het scheepsvolk niet te gelijk het schip verlaten.

Deze bepalingen gelden ook voor de houtvlotten, voor zoover zij daarop van toepassing zijn.

Art. 21. Het is verboden een schip of een houtvlot door eene sluis te schutten, hetzij bij afwezigheid van den sluiswachter, hetzij in weêrwil van zijn verbod.

Art. 22. Bij de vaart door de sluizen moet het tuig zoodanig worden geschikt, dat het niet over de boorden van het schip hange of uitsteke, en niet aan de sluisdeuren of sluismuren kunne vasthaken.

Art. 23. Bij het doorvaren der sluizen, mogen de schepen slechts door menschen en niet door paarden worden voortgetrokken.

De schepen mogen de sluizen niet zeilende doorvaren.

Het is verder verboden met haken, boomen of andere voorwerpen in het hout- of metselwerk der sluizen, bruggen, duikers, kaai- of profilmuren te steken of op de sluizen uit of in te winden. Dit laatste mag alleen geschieden in de haalijzers of de ringen en aan de daartoe gestelde palen en dukdalven.

Art. 24. Geen schip of houtvlot mag in de schutkolk langer vertoeven dan voor de doorschutting noodig is.

Art. 25. Het is verboden, in de schutkolk of eenig ander deel der sluis iets te werpen, te laten vallen of te laten loopen, dat den doortogt van schepen kan belemmeren of beletten, of hun schade kan aanbrengen.

Art. 26. Het is verboden, de schepen vast te leggen aan bruggen, sluizen, leuningen of andere kunstwerken bij de sluis- en kanaalwerken te Crevecoeur behoorende; dit mag aldaar alleen geschieden aan de daarvoor gestelde meerpalen, die ook voor niets anders mogen worden gebruikt.

Art. 27. De schippers of bevelvoerders zijn verpligt, bij het bevaren van de Dieze en bij de vaart door de sluizen en onder de bruggen of bij het ten anker liggen, zorg te dragen, dat door hunne schepen of houtvlotten noch aan de sluis- en brugwerken of de kanalen met hunne boorden te Crevecoeur, noch aan andere vaartuigen, veerponten, schuiten of op de rivier geplaatste, te plaatsen of bestaande inrigtingen of werken, schade of hindernis worde toegebragt.

Art. 28. Alleen de schepen, en niet de houtvlotten, mogen in de havenkommen of andere daartoe aangewezen plaatsen vertoeven en overwinteren.

Aan boord moet steeds een man van het scheepsvolk of een bewaker aanwezig zijn, om voor het schip zorg te dragen, daaruit zoo noodig het water te hoozen, en te voorkomen dat het schip losrake.

Bij verzuim wordt hierin ambtshalve, op kosten van den schipper of bevelvoerder, voorzien.

Aan den schipper of bevelvoerder wordt het voortzetten der reis belet, tot dat hij de te dezer zake ambtshalve gemaakte kosten heeft teruggegeven, onverminderd de straf, die hij wegens de overtreding van dit reglement beloopt.

Art. 29. Ten ware daartoe bijzondere vergunning van of namens den hoofdingenieur van den waterstaat of den betrokken beambte zij verkregen, mag geen schip stil liggen, noch geladen of gelost worden, langs de jaagpaden, of elders dan langs kaden en andere daartoe bestemde plaatsen, evenmin in het buiten- en binnenkanaal aan de schutsluis in het fort Crevecoeur, ten ware dit voor de schuttingen werd vereischt.

De stoombooten en de schepen, bedoeld in n°. 2 van art. 12, mogen echter de reizigers met hunne goederen overal langs de Dieze opnemen of afzetten.

Van de schepen die stil liggen om te laden of lossen, onverschillig waar, met inachtneming van de bepaling van de 1ste zinsnede van dit artikel, moeten de masten, zoo mogelijk, worden nedergelaten.

De schepen moeten daarenboven zóó worden gelegd, dat zij de vaart niet belemmeren.

De schippers of bevelvoerders zijn verpligt op de eerste vordering van de betrokken beambten, hunne schepen te leggen op de plaatsen en zoodanig als deze beambten aanwijzen.

Art. 30. De schippers of bevelvoerders moeten in de havens en langs de kaden en den wal, voor zoover deze tot ligplaats mogen dienen, toestaan, dat een schip ter zijde van het hunne kome liggen, en dat dit over het hunne gemeenschap met den wal hebbe, echter niet om te laden of te lossen.

Art. 31. Het schip, dat zijne lading of lossing heeft volbragt, moet dadelijk plaats maken voor een ander, dat ter lading of lossing aankomt.

Ingeval van gebrek aan ruimte, bij gelijktijdige aankomst van verscheidene schepen, hebben die, welke komen laden, de voorkeur boven die, welke komen lossen.

Art. 32. Het is verboden, een schip, waarop zich niemand bevindt om toezigt te houden of het te leiden, te laten afdrijven; eveneens is het verboden vaartuigen overdwars voor stroom te laten afzakken.

De schepen die zich ergens ophouden, moeten altijd worden vastgelegd, terwijl de helmstok moet worden vastgemaakt; bij gebreke waarvan dit, ten koste der schippers of bevelvoerders, ambtshalve door de zorg der betrokken beambten geschiedt.

Art. 33. De schippers of bevelvoerders gedragen zich overeenkomstig de wet van 26 Januarij 1815 (*Staatsblad* n°. 7), nopens het vervoeren van buskruid, en inzonderheid naar de artt. 2, 9, 15, 16 en 27 dier wet.

Art. 34. Ingeval een schip, ten gevolge van te zware vracht, den grond raakt en het om vlot te blijven, moet worden geligt, behoort dit onverwijld door den schipper of bevelvoerder te geschieden, bij gebreke waarvan de betrokken beambten het, ten koste van den overtreder, ambtshalve zullen doen verrigten.

Art. 35. Het bevaren van de Dieze met een schip, dat, ter beoordeeling van de betrokken beambten, met beroep op den hoofdingenieur van den waterstaat, aan onvermijdelijk gevaar van zinken bloot staat, wordt niet toegelaten.

Wanneer die beambten zoodanig schip op de Dieze ontdekken, dragen zij zorg, dat het onverwijld naar de naastbij gelegen kom of andere veilige plaats gebragt worde, alwaar het verder moet blijven, tot dat het gevaar van zinken weggenomen, of door den Commissaris des Konings in de provincie eenige beschikking deswege is genomen.

Art. 36. De schipper of bevelvoerder van een gezonken schip moet onverwijld maatregelen nemen om het te ligten, en te gelijker tijd den beambte, die het digtst bij het ongeval woont, daarvan onderrigten; de schipper of bevelvoerder zorgt intusschen dat door middel van tonnen of geschikte merken, de plaats worde aangewezen, waar het vaartuig, zoo dit anders niet zigtbaar mogt wezen, gezonken is.

Is de ligting van het schip niet binnen 24 uren aangevangen, dan wordt hiervan door den beambte belast met het toezigt over de Dieze, die het eerst van het ongeval werd onderrigt, proces-verbaal opgemaakt, en intusschen aan den ingenieur, met het toezigt over de Dieze belast, berigt gegeven.

In het proces-verbaal wordt uitdrukkelijk gemeld, de wezenlijke of vermoedelijke oorzaak van het ongeval; of het gezonken schip de vaart op de Dieze hindert of belet; alsmede het zoo veel mogelijk juist bedrag, waarop de kosten van ligting zijn geraamd.

De ingenieur begeeft zich ter plaatse, ten spoedigste na de ontvangst van het berigt, zorgt voor het opmaken van het proces-verbaal, zoo dit niet reeds is geschied, en neemt, zoo hij oordeelt dat het gezonken schip de scheepvaart belemmert, terstond, en zoo noodig ambtshalve, maatregelen om het schip te ligten; hij geeft ook dadelijk aan den hoofdingenieur kennis van het ongeval en van hetgeen door hem is verrigt.

De hoofdingenieur geeft berigt aan den Commissaris des Konings, die, zoo de ingenieur ambtshalve tot de ligting moest overgaan, een termijn bepaalt, binnen welken de schipper of bevelvoerder of wel de eigenaar van het schip de ambtshalve voor zijne rekening gemaakte kosten moet betalen.

Zoo de ingenieur van gevoelen is, dat het gezonken schip de vaart niet belemmert, wordt door den Commissaris des Konings op het deswege ontvangen berigt, een termijn gesteld, binnen welken het schip door den schipper of bevelvoerder moet zijn geligt; na het verstrijken van welken termijn de ligting van het schip, voor zoo ver die niet behoorlijk is afgeloopen, ambtshalve, ten koste van den schipper of bevelvoerder of wel van den eigenaar van het schip, geschiedt.

In dit geval zal, nadat het verzuim van ligting bij proces-verbaal zal zijn geconstateerd, door den Commissaris des Konings de termijn worden bepaald, binnen welken de schipper of bevelvoerder of wel de eigenaar van het schip de ambtshalve voor zijne rekening gemaakte kosten moet betalen.

Indien het schip ambtshalve is geligt, kan noch door den schipper of bevelvoerder, noch door den eigenaar van het schip tegen het bestuur van den waterstaat bezwaar worden ingebragt, op grond dat het schip of de lading minder beschadigd kon zijn.

Zoo de schipper of bevelvoerder of wel de eigenaar van het schip niet binnen den gestelden termijn de ambtshalve voor zijne rekening gemaakte kosten aanzuivert, worden deze in regten op hem verhaald, en wordt hem het voortzetten der reis met het geligte schip belet, op de in art. 35 bepaalde wijze, tot dat hij die kosten voldaan of daarvoor voldoenden borgtogt gesteld heeft.

Zoodanig schip of het gedeelte daarvan, ambtshalve geligt, wordt tegen voldoening der gemaakte kosten aan den daarop regthebbende teruggegeven.

Zijn de schipper of bevelvoerder en de eigenaar van het schip onbekend, dan wordt het schip of worden de overblijfselen daarvan, na schatting door twee deskundigen, waarvan proces-verbaal wordt opgemaakt, van 's Rijks wege verkocht.

De opbrengst van dien verkoop wordt, na inhouding der kosten van de ligting en berging, in de consignatiekas gestort en zal daar drie jaren lang ten behoeve van de daarop regthebbenden worden bewaard, om op hunne aanvrage en tegen verrekening van de kosten van ligting, taxatie en verkoop, aan hen te worden uitgekeerd.

Na het verstrijken van dien termijn, vervalt die opbrengst aan het Rijk.

De bepalingen van dit artikel zijn mede op de geligte lading van een gezonken schip toepasselijk.

Art. 37. Wanneer een schipper of bevelvoerder weigert zijn schip te bewegen of te verplaatsen naar de aanwijzing van den betrokken beambte, is deze bevoegd daaraan, ten koste van den onwillige, des noods ondersteund door den sterken arm, gevolg te doen geven.

Art. 38. Het is verboden, onder welk voorwendsel ook, de betaling der geheven wordende regten te weigeren. Van die regten kan bewijs van ontvangst worden gevorderd.

§ 2. *Van de stoomvaart en van de schepen, waarmede geregeld of op bepaalde dagen en uren reizigers en goederen worden vervoerd.*

Art. 39. Voor het in de vaart brengen eener stoomboot op de Dieze, wordt, wanneer het niet betreft eene geregelde dienst gelijk bedoeld wordt in art. 41, eene bijzondere vergunning van Gedeputeerde Staten gevorderd.

Onder stoombooten zijn ook stoomslepers begrepen.

De hoofdingenieur van den waterstaat mag echter aan eene stoomboot het doen van een of meer togten vergunnen, tevens bepalende de grootste snelheid, waarmede de boot mag gaan, welke echter in geen geval 180 el in de minuut mag overschrijden.

Art. 40. Bij de aanvraag om eene vergunning, als in de eerste zinsnede van het vorige artikel is vermeld, moet opgaaf geschieden van:

1°. den naam en de afmetingen der boot, met zoodanige aanwijzing, dat het mogelijk zij later na te gaan, of de boot die op de Dieze vaart, dezelfde is waarvoor vergunning is verleend;

2°. het stoomvermogen, het voortstuwingsmiddel en het maximum van diepgang der boot, benevens, wanneer het eene schroefboot is, de middellijn van de schroef.

Art. 41. De aanvraag om concessie tot het oprigten van eene geregelde stoombootdienst voor het vervoer van reizigers, goederen of vee, moet geschieden overeenkomstig de Koninklijke besluiten van 31 Julij 1841 (*Staatsblad* n°. 26) en 9 Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 23), in overeenstemming met de circulaire van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 September 1854, opgenomen in de *Staatscourant* van den 13den daaraanvolgende.

Art. 42. In de vergunning bedoeld in art. 39 voor het in de vaart brengen eener stoomboot, wordt de boot uitdrukkelijk aangewezen, waarvoor de vergunning is gegeven en het maximum van haren diepgang; alsmede de grootste snelheid waarmede zij op de Dieze mag varen. Deze snelheid mag echter niet die van 180 el in de minuut overschrijden.

Art. 43. Aan iedere stoomboot moet de waterlijn, aanwijzende den geoorloofden diepgang, rondom met eene afstekende kleur zijn geverwd, volgens opgaaf van den hoofdingenieur van den waterstaat en ten koste van den concessionaris.

Art. 44. Geen gedeelte van de boot hoe ook genaamd mag beneden de kiel uitsteken, tenzij het uitstekend gedeelte binnen het toegestaan maximum van diepgang blijve.

Art. 45. Op de ketels en werktuigen der stoombooten, de Dieze bevarende, zijn de bestaande of later in te voeren bepalingen, nopens hunne inrigting en het toezigt daarover, van toepassing.

De overblijfselen van de vuren der stoomtuigen worden in de Dieze niet over boord geworpen, maar bewaard tot dat een der uiteinden van de rivier is bereikt.

Bij aankomst te dier plaatse, worden de overblijfselen der vuren aan den betrokken beambte, op zijne vordering, vertoond, en telkens wanneer hij dit vordert, gelost eer de boot weder van daar vertrekt.

Art. 46. Het gedeelte der booten, waar zich het werktuig en de ketels bevinden, moet van het overige gedeelte zijn afgescheiden door houten beschotten, stevig vervaardigd en geheel belegd met bladijzer ter dikte van eene Nederlandsche streep en met de randen over elkander liggende.

De vloer en het binnenbeschot van het vertrek, dat tot keuken dient, moet evenzeer met bladijzer zijn belegd.

De kolenhokken moeten afgezonderd zijn en zoodanig ingerigt, dat de lucht er vrijelijk in en rondom kan spelen.

Art. 47. Nopens het voeren van seinlichten, gedragen zich de schippers of bevelvoerders der stoombooten en zeilschepen naar Ons besluit van 28 Junij 1858 (*Staatsblad* n°. 55).

Art. 48. Het verdek der booten, dienende tot vervoer van reizigers, moet zijn voorzien van leuningen of van eene verschansing, hoog genoeg voor de veiligheid der reizigers; alle openingen in het verdek, die niet gewoonlijk met een luik of anderzins gesloten zijn, moeten voorzien wezen van een ijzeren of houten traliewerk.

De wederzijdsche raderkasten van de raderbooten moeten voorzien zijn van voldoende hekken, laag genoeg tot de oppervlakte van het water aangebragt om te voorkomen, dat de schuitjes welke bij de boot aanleggen met de schepborden in aanraking komen.

Art. 49. Wanneer de schoorsteenen kunnen gestreken worden en geen tegenwigt hebben, moet op het verdek voor iederen schoorsteen een stoel stevig en voldoende zijn ingerigt om hem, nedergelaten, te ondersteunen.

Art. 50. De stoombooten moeten altijd voorzien zijn van:

1°. een reddingboei van kurk, 12 à 15 pond zwaar, en van eene zich in goeden staat bevindende bijl, binnen het bereik van den stuurman;

2°. een rookdoos, van de soort die voor het verleenen van hulpbetoon aan bedwelmden, van Regeringswege wordt gebruikt;

3°. twee ankers, zoodanig geplaatst dat men ze, zoo noodig, dadelijk kan laten vallen, alsmede van voldoende ankertouwen.

Aan elke raderboot moet ter wederzijde tegen de raderkasten een trap bevestigd worden, voorzien van eene voldoende leuning of touw met knoopen. De schroefbooten moeten aan elke zijde voorzien zijn van een touwladder met houten sporten, die tot het oppervlak van het water reiken, en stevig op het dek moeten vastgemaakt zijn.

Art. 51. Het is verboden, onder welk voorwendsel en met welk doel ook, de veiligheidskleppen te bezwaren, en het werktuig onder eene hoogere drukking te doen werken, dan in de vergunning of in het proces-verbaal van opneming der ketels is aangeduid.

Art. 52. Het is verboden:

1°. de stoombooten zoo zwaar te laden, dat de waterlijn, in art. 43 bedoeld, beneden de oppervlakte van het water kome;

2°. eene stoomboot tot eene andere dienst op de Dieze te gebruiken, dan in de concessie of de in art. 39 bedoelde vergunning is bepaald.

Art. 53. Aan boord van iedere stoomboot moeten zijn;

1°. een bevelvoerder;

2°. een machinist;

3°. een of meer stokers;

4°. een genoegzaam aantal manschappen.

Art. 54. De bevelvoerder heeft de leiding der boot en is verantwoordelijk voor de handhaving van de goede orde en de politie aan boord.

Art. 55. De machinist is belast met het toezigt over en de leiding van de werktuigen. Hij moet in het bijzonder met zorg waken, dat de toevoer van water naar de ketels voldoende geschiede, en elk oogenblik tegen het verbruik van stoom en elk ander verlies van water opwege, opdat in geen geval de wanden der ketels gloeijend kunnen worden. Hij bestuurt de stokers.

De machinist en de stokers moeten ieder voor zooveel hem betreft, bij de behandeling van de werktuigen en het vuur, de maatregelen van voorzorg in acht nemen, die bij de wetten en reglementen nopens dit onderwerp zijn voorgeschreven.

Art. 56. Het is verboden, aan iemand, die niet tot de manschappen der boot behoort, toe te staan eenige manoeuvre aan boord te doen of te leiden.

Art. 57. Aan boord van de stoombooten moet steeds een register voorhanden zijn, waarvan alle bladzijden door de ambtenaren, aangewezen in de vergunningen bij artt. 39 en 41 bedoeld, gekantteekend en gewaarmerkt zijn, en waarin de reizigers de bevoegdheid hebben hunne aanmerkingen en klagten op te teekenen, betrekkelijk den gang der boot, de avarijen of ongevallen en het gedrag der bemanning.

De reizigers zijn verpligt die aanmerkingen en klagten te onderteekenen, met bijvoeging van hun naam, beroep en woonplaats.

Dit register moet aan de besturen der gemeenten, waaronder de plaatsen van vertrek en van aankomst, alsmede die waar de stoomboot moet aanleggen, zijn gelegen, en aan de ambtenaren van den waterstaat, de betrokken beambten, mitsgaders aan de maréchaussée en aan de Rijksveldwachters, zoo dikwijls zij het verlangen, worden vertoond.

Art. 58. Aan het register, in het vorig artikel bedoeld, moet steeds gehecht zijn een uittreksel uit dit reglement betrekkelijk de stoomvaart en een afschrift van de concessie tot het oprigten der stoombootdienst, door den ingenieur van den waterstaat voor gezien geteekend.

Art. 59. In elk der vertrekken voor reizigers op de stoombooten moet hangen eene lijst van de vrachtprijzen van personen en goederen, tevens opgevende:

a. de plaatsen van vertrek en van aankomst en de tusschenplaatsen, waar de booten moeten aanleggen;

b. den gewonen duur der vaart, op- of afvarende;

c. hoelang de booten zich op de tusschenplaatsen ophouden;

d. dat aan boord aanwezig is het in art. 57 bedoeld register, met bijvoeging van de in art. 58 vermelde stukken.

Art. 60. De betrokken beambten, de maréchaussée en de Rijksveldwachters zijn bevoegd zich ten allen tijde te verzekeren, dat de bevelvoerder, de machinist en minstens één stoker zich aan boord bevinden, dat de boot niet zoo zwaar is geladen, dat de waterlijn onder water raakt, en dat de veiligheidskleppen niet zijn bezwaard.

Art. 61. De in- en ontscheping van reizigers onmiddellijk van of op den vasten wal, moet, behalve in de schutkolk te Crevecoeur en aan den steiger te 's Hertogenbosch, geschieden door middel eener kleine brug, van de boot naar den oever gelegd, en aan beide zijden met leuningen voorzien.

Het gebruik van losse planken is verboden.

Zoo bij de aankomst eener stoomboot aan eene aanlegplaats, deze reeds door andere stoombooten is ingenomen, moeten de bevelvoerders van deze over hunne booten overtogt geven aan de reizigers en goederen, die van de andere boot komen of daar heen gaan. Tot dat einde wordt de bedoelde brug van de laatst aangekomen boot op de andere gelegd.

Zoolang de in- of ontscheping duurt, moet de werking der stoomtuigen geheel stil staan.

Art. 62. De ondernemers van stoombootdiensten zijn alleen verpligt tot inneming der goederen, welke naar de plaats van aankomst of naar de plaatsen, waar de boot moet aanleggen, zijn bestemd.

Art. 63. De bevelvoerder moet de klok doen luiden of de stoomfluit doen werken:

1°. bij het naderen van bruggen, sluizen en de plaatsen waar de boot moet aanleggen;

2°. op de gedeelten van de Dieze, waar de ontmoeting van twee vaartuigen ongelukken kan veroorzaken;

3°. wanneer de vaart bij mist plaats heeft, ingevolge art. 11 van het Koninklijk besluit van 9 December 1845 (*Staatsblad* n°. 68).

Art. 64. Onverminderd hetgeen in art. 18 is voorgeschreven, moet de bevelvoerder den gang der boot doen verminderen bij het naderen van of varen langs, hetzij stil liggende, hetzij varende schepen en vlotten, hetzij rivier-, sluis- of kanaalwerken die gemaakt of hersteld worden, en ook op die plaatsen waar de rivier sterke bogten vormt.

In het voorlaatste geval moet hij daarenboven zich gedragen naar hetgeen in het belang der onderhanden werken wordt bevolen door den beambte, onder wiens toezigt die werken worden uitgevoerd.

De betrokken beambten kunnen wijders vorderen, dat de bevelvoerder den gang der boot doe verminderen bij de plaatsen, waar dit, volgens het gevoelen van den hoofdingenieur van den waterstaat, door den toestand der dijken of Diezeboorden wordt geëischt.

Art. 65. De vergunning der stoombootdienst kan steeds worden ingetrokken, zoodra behoorlijk is geconstateerd, dat ten gevolge van onachtzaamheid of gebrek aan voorzorg van den bevelvoerder of de bemanning, ongelukken zijn veroorzaakt, of wel dat overtredingen van dit reglement hebben plaats gehad, die ongelukken ten gevolge konden hebben gehad.

Art. 66. De bepalingen van dit reglement zijn ook van toepassing voor de reeds bestaande stoombootdiensten.

Art. 67. De bepalingen der voorgaande artikelen betrekkelijk de stoombootdienst tot geregeld vervoer van personen en goederen, zijn

ook verbindend voor de schepen, die tot gelijke dienst zijn bestemd, voor zoover die bepalingen daarop van toepassing zijn.

TITEL II.

BEPALINGEN TER INSTANDHOUDING VAN DE RIVIER EN HETGEEN ER TOE BEHOORT.

Art. 68. Het is verboden:

1°. zonder vergunning van den Minister van Binnenlandsche Zaken, anders dan door de bestaande waterleidingen water uit de Dieze af te leiden of daarop waterleidingen te doen uitloopen, of wel de bestaande van vermogen te veranderen;

2°. eenig werk aan te leggen of iets te verrigten, waardoor het vaarwater of het jaagpad zou worden benadeeld of het gebruik daarvan worden belemmerd;

3°. het gebruik van of den toegang tot de bermen, boorden, stoepen, kaden, ligplaatsen en alle andere plaatsen welke tot het laden, lossen of aanleggen van schepen zijn bestemd of van ouds worden gebezigd, op eenige wijze te belemmeren.

Art. 69. Binnen den afstand van vijf palm, gemeten uit den buitenkant der bermslooten of andere scheidingslijnen tusschen de gronden van de Dieze en de naastgelegen bijzondere eigendommen, mogen geene heggen, en binnen den afstand van twee el, op gelijke wijze gemeten, mogen geene boomen, geplant worden.

Art. 70. Het is verboden in de Dieze, over hare geheele strekking tot in de Maas, iets te werpen, te laten vallen, liggen, drijven of loopen, dat de vaart of den loop van het water kan hinderen.

Art. 71. Het is verboden, zonder uitdrukkelijke vergunning van den Commissaris des Konings, de jaagpaden en Rijksgronden, voor zoo veel zij niet tot openbare wegen ten dienste van allen zijn bestemd, te berijden. Dit mag, behalve door de maréchaussée en de Rijksveldwachters, alleen geschieden met jaagpaarden en met de rijtuigen, vervoerende ambtenaren van den waterstaat of beambten, alsmede met wagens, waarmede bouwstoffen voor de uitvoering van werken worden vervoerd.

Art. 72. Op de bermen, dijken, jaagpaden en verdere gronden tot de afsluitingswerken der Dieze te Crevecoeur behoorende, mag geen vee, van welken aard ook, weiden, loopen of gedreven worden, dan met schriftelijke vergunning van den hoofdingenieur van den waterstaat.

Art. 73. De paarden, aangespannen of niet, en het vee, dat zonder geleider of wachter op de gronden, tot de afsluitingswerken te Crevecoeur behoorende, wordt gevonden, wordt aangehouden en geschut ten koste van den daarop regthebbende, die daarenboven wegens overtreding van dit reglement straf beloopt.

Art. 74. Nergens mag op de jaagpaden of gronden aan het Rijk behoorende, hout, steen, kalk, eene andere bouwstof, mest of wat ook, noch uit vaartuigen geloste of ter lading bestemde goederen, dan met vergunning van de betrokken beambten, daartoe gemagtigd door den hoofdingenieur van den waterstaat, worden nedergelegd. De beambten bepalen tevens in de vergunning, welke in allen geval slechts voor een daarin te bepalen termijn geldend is, binnen welken tijd de bouwstoffen en goederen moeten worden weggeruimd, bij gebreke waarvan daarin ambtshalve wordt voorzien en, naar mate de hoofdingenieur dit geraden oordeelt, die goederen en bouwstoffen, op kosten van den eigenaar, naar eenig ander terrein, waar zij niet hinderen, worden vervoerd, of wel in het openbaar verkocht, met inachtneming der bepalingen van art. 36.

Art. 75. Het is aan ieder verboden eene brug te draaijen, de sluisdeuren te openen of te sluiten, schuiven of schotbalken te ligten of tot het een en ander de hand te bieden, tenzij met toestemming of op uitdrukkelijk verzoek van de daarmede belaste personen of beambten.

TITEL III.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 76. Onder *schepen* worden in dit reglement verstaan alle soorten van vaartuigen; door *schippers of bevelvoerders* worden aangewezen zij, die op het schip of het houtvlot het gezag uitoefenen, of met de leiding zijn belast.

Art. 77. De overtredingen van dit reglement en het niet voldoen aan de bevelen of vorderingen van de daartoe bevoegde ambtenaren of beambten, ter uitvoering van dit reglement, worden gestraft volgens de wet van 6 Maart 1818 (*Staatsblad* n°. 12).

Art. 78. De handhaving van dit reglement is opgedragen aan de ambtenaren en de opzigters van den waterstaat, en de overige beambten belast met het toezigt over de Dieze, aan de maréchaussée, de Rijksveldwachters en aan de plaatselijke beambten in de gemeenten langs de Dieze.

Art. 79. Onder de handhaving behoort de bevoegdheid tot het, des noods ten koste der overtreders, doen wegnemen, beletten of verrigten, van hetgeen in strijd met dit reglement wordt gedaan of nagelaten.

Spoed eischende gevallen uitgezonderd, geschiedt dit niet, dan nadat de belanghebbende schriftelijk of tweemalen mondeling is gewaarschuwd.

Art. 80. Het proces-verbaal eener overtreding van dit reglement moet, zoo het niet is opgemaakt op den eed, afgelegd bij den aanvang hunner bediening, binnen acht en veertig uren na het opmaken onder eede worden bevestigd, ten overstaan van den kantonregter of van het hoofd van het bestuur der gemeente, waar het proces-verbaal is opgemaakt.

Art. 81. De processen-verbaal van overtredingen van dit reglement worden gezonden aan den hoofdingenieur van den waterstaat en aan den bevoegden ambtenaar van het openbaar ministerie.

Art. 82. De schippers of bevelvoerders zijn, ingevolge art. 1403 van het Burgerlijk Wetboek, verantwoordelijk voor de burgerregtelijke gevolgen eener overtreding door hunne onderhoorigen begaan.

De ouders zijn evenzeer verantwoordelijk voor hunne minderjarige kinderen.

Art. 83. Aan de ambtenaren en beambten belast met de handhaving van dit reglement, wordt, op hunne aanvraag, door de hoofden van de besturen der gemeenten langs de Dieze en door alle beambten, met openbaar gezag bekleed, bijstand verleend.

Art. 84. Van elke schade, toegebragt aan de Dieze met hare afsluitingswerken of hetgeen er toe behoort, wordt door den betrokken beambte uitvoerig proces-verbaal opgemaakt, constaterende zooveel mogelijk den staat, waarin het beschadigde zich voor het ongeval bevond; de omstandigheden, waaronder het plaats vond; de som, waarvoor de schade kan worden hersteld; den persoon die tot de vergoeding gehouden wordt geacht, en het bedrag dat door dezen is verschuldigd.

Tot vaststelling van dit bedrag wordt acht geslagen op den toestand waarin de werken zich vóór het toebrengen der schade bevonden, en op de omstandigheden waaronder zij is veroorzaakt.

Dit proces-verbaal wordt aan den hoofdingenieur of, zoo de schade aan een gedeelte der vestingwerken is toegebragt, aan den eerstaanwezenden officier van de genie, gezonden, om daaraan verder het noodige gevolg te geven.

Art. 85. De schipper of bevelvoerder van het schip of het houtvlot, door hetwelk schade aan de rivier- of afsluitingswerken of hetgeen daartoe behoort, is toegebragt, moet onverwijld de som voldoen die volgens raming te zijnen laste moet komen, of de voldoening door het stellen van behoorlijken borgtogt, ter beoordeeling van den beambte, die de schade heeft geconstateerd, verzekeren; bij gebreke waarvan het voortzetten der reis wordt belet aan de eerste sluis of brug, die hij moet doorvaren.

Tot dat einde draagt de beambte, die de schade constateert, zorg, dat de sluis- of brugwachter, die het voortzetten der reis kan beletten, van het verzuim of de weigering worde onderrigt, opdat deze op zijne verantwoordelijkheid maatregelen berame, dat de sluis of brug niet worde doorgevaren.

Gelijke maatregelen worden, onverminderd de wegens overtreding van het reglement beloopen straf, genomen ten opzigte van de schippers of bevelvoerders:

1°. die de uit krachte van dit reglement ambtshalve voor hunne rekening gemaakte, of wegens overtreding van dit reglement verschuldigde, kosten niet teruggeven;

2°. die niet de van hen gevorderde gelden betalen, noch voor een en ander behoorlijken borgtogt stellen.

Art. 86. Van de beslissing der beambten in dit reglement bedoeld is beroep op den hoofdingenieur, en van de uitspraak van dezen op den Commissaris des Konings; onverminderd de verpligting, om in spoed eischende gevallen aan die beslissing onverwijld gevolg te geven.

Art. 87. Door den Commissaris des Konings, den hoofdingenieur, ingenieur en ambtenaren van den waterstaat worden in dit reglement bedoeld: de Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, de hoofdingenieur van den waterstaat in het 6de district (Noordbrabant), de ingenieurs, adspirant-ingenieurs of surnumerairs belast met het toezigt over eenig deel of het geheel der Dieze en bijbehoorende afsluitingswerken.

Door de betrokken beambten worden bedoeld: de opzigters van den waterstaat in de provincie Noordbrabant, de haven- en bakenmeesters op de Zuid-Willemsvaart en Dieze, de sluismeesters, sluiswachters en sluisknechts op de sluizen te Crevecoeur, en zoodanige verdere personen als met de zorg en het beheer over de Dieze en hare werken zijn belast, ieder voor zoo veel betreft die zaken, welke aan zijne bijzondere waakzaamheid of toezigt zijn toevertrouwd.

Art. 88. Bij het in werking treden van dit reglement houden alle vroegere voor de Dieze bestaande politie- en andere verordeningen op van kracht te zijn.

Art. 89. Dit reglement wordt in de Nederlandsche en Fransche talen gedrukt en verkrijgbaar gesteld bij den sluismeester te Crevecoeur, tegen betaling van dertig cents voor ieder exemplaar.

Elk schipper of bevelvoerder die de Dieze bevaart, moet van een exemplaar van dit reglement, in een der beide talen, zijn voorzien, en dit, des gevorderd, vertoonen aan de ambtenaren van den waterstaat of de betrokken beambten; bij gebreke om hieraan te kunnen voldoen, moet de schipper of bevelvoerder zich onmiddellijk eenex emplaar aanschaffen.

Behoort bij het Koninklijk besluit van den 11den Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 57).

Mij bekend,
De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

(Staatsblad n°. 60.) **BESLUIT** *van den 15den Mei 1863, houdende bepalingen betrekkelijk de alphabetische tafels op de akten van den Burgerlijken Stand.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken, van den 5den Maart 1863, n°. 115, 1ste afd., en van den 6den Maart 1863, n°. 181, 2de afd.;

Gezien het keizerlijk decreet betrekkelijk de alphabetische tafels van den burgerlijken stand, van den 20sten Julij 1807 (Bulletin des Lois n°. 154), en de tot hetzelfde onderwerp betrekkelijke Koninklijke besluiten van 15 December 1820, n°. 92, den 19den November 1841, n°. 84, en den 27sten Januarij 1854, n°. 61;

Overwegende:

dat de bepalingen van het voormelde decreet, bepaaldelijk die, welke betreffen de tienjaarlijksche tafels van den Burgerlijken Stand, in hare toepassing hier te lande aanleiding hebben gegeven tot vele bezwaren, welke slechts ten deele zijn opgeheven bij de twee laatstgemelde Koninklijke besluiten; dat het mitsdien wenschelijk is voorgekomen, met intrekking van het voormelde decreet, nieuwe bepalingen vast te stellen, omtrent het daarin geregelde onderwerp;

Den Raad van State gehoord (advies van den 17den April 1863, n°. 9);

Gelet op het nader gemeenschappelijk rapport van Onze voornoemde Ministers, van den 9/13den Mei ll., n°. 146, 1ste Afd., en n°. 216, 2de afd.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Jaarlijks nadat de registers van geboorten, van huwelijken en echtscheidingen en van overlijden ingevolge art. 22 van het Burgerlijk Wetboek zijn afgesloten, worden door de ambtenaren van den burgerlijken stand vier afzonderlijke alphabetische tafels opgemaakt van de in de voormelde registers gedurende het afgeloopen jaar ingeschreven akten van geboorte, huwelijk, echtscheiding en overlijden.

Art. 2. De in art. 1 bedoelde tafels worden opgemaakt binnen den tijd van twee maanden na het afsluiten der registers en gehecht aan het dubbel, dat in de archieven der gemeente wordt overgebragt.

Art. 3. Voor het einde van het jaar 1863 worden door de ambtenaren van den Burgerlijken Stand uit de bestaande jaarlijksche alphabetische tafels en, bij gebreke van deze, uit de registers zelve, opgemaakt vier tienjaarlijksche alphabetische tafels, afzonderlijk aanduidende de akten van geboorte, huwelijk, echtscheiding en overlijden, welke in de registers van de laatste tien jaren zijn ingeschreven.

De verpligting tot het opmaken van de tienjaarlijksche tafels, blijft voor het vervolg bestaan, met dien verstande, dat zij telkens binnen de zes eerste maanden van het elfde jaar worden opgemaakt over de laatst verloopen tien jaren.

De oorspronkelijke tienjaarlijksche tafels blijven berusten in de archieven der gemeenten.

Art. 4. De ambtenaren van den Burgerlijken Stand zijn verpligt onmiddellijk na het sluiten en onderteekenen der jaarlijksche en tienjaarlijksche tafels, daarvan schriftelijk kennis te geven aan den griffier bij de arrondissements-regtbank, onder welker gebied de gemeente is gelegen, waarin zij hunne betrekking uitoefenen.

Na deze kennisgeving zijn zij gehouden de tafels af te geven aan den griffier tot het in het volgend artikel omschreven einde, doch niet anders dan op diens schriftelijke aanvrage en tegen behoorlijk onderteekend bewijs van ontvangst.

Art. 5. De griffiers bij de arrondissements-regtbanken zijn verpligt tot het opmaken van afschriften van de jaarlijksche tafels, binnen den tijd van drie maanden en van de tienjaarlijksche tafels binnen den tijd van zes maanden, nadat zij de in het vorig artikel bedoelde kennisgeving hebben ontvangen.

De oorspronkelijke jaarlijksche en tienjaarlijksche tafels moeten door hen binnen den tijd van veertien dagen na de ontvangst, aan de ambtenaren van den burgerlijken stand worden teruggegeven.

Voor de tienjaarlijksche tafels van gemeenten van meer dan 25,000 inwoners wordt de in het vorig lid van dit artikel bedoelde termijn op eene maand gesteld.

Zoolang de oorspronkelijke tafels ter griffie berusten, zijn de griffiers verpligt daarvan, telkens wanneer dit verlangd wordt, inzage te verleenen aan de ambtenaren van den Burgerlijken Stand.

De afschriften der jaarlijksche en tienjaarlijksche tafels, door den griffier voor eensluidend met het origineel onderteekend, blijven ter griffie der regtbank berusten, en de eerstgemelde worden gehecht aan het ter griffie overgebragte dubbel der registers van den Burgerlijken Stand.

Art. 6. De jaarlijksche en tienjaarlijksche tafels worden opgemaakt in twee kolommen.

De eerste kolom bevat de geslachtnamen en voornamen van hen, wier geboorte, huwelijk, echtscheiding of overlijden daarin wordt vermeld, naar de alphabetische orde van den geslachtnaam, die vooraan op den regel wordt gesteld, terwijl daarnevens in parenthese de voornamen worden gevoegd. Achter de namen der gehuwden, worden de namen vermeld van degenen met wie het huwelijk is gesloten.

De tweede kolom bevat de dagteekening der akten van geboorte, huwelijk, echtscheiding of overlijden.

Art. 7. Het keizerlijk decreet van 20 Julij 1807 (Bulletin des Lois n°. 154) wordt buiten werking gesteld.

Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan een afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 15den Mei 1863.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
OLIVIER.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Uitgegeven den *drie en twintigsten* Mei 1863.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE WEERT, *l. D.*

(Staatsblad n°. 61.) *BESLUIT van den 17den Mei 1863, houdende vaststelling eener instructie voor den Administrateur van het Kroondomein.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gelet op artt. 12 en 14 der wet van 1 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 48);

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantien, van den 16den Mei 1863, n°. 160, G. S.,

Hebben goedgevonden en verstaan:

Vast te stellen de navolgende:

INSTRUCTIE *voor den Administrateur van het Kroondomein.*

Art. 1. Alvorens in dienst te treden, legt de Administrateur in Onze handen den eed af van den volgenden inhoud: "

» Ik zweer (beloof) trouw aan den Koning, aan de Grondwet en de » andere wetten van den Staat.

» Ik zweer (beloof) de mij toevertrouwde belangen van het Kroondomein te zullen behartigen gelijk het een trouw en eerlijk Administrateur » betaamt, en stiptelijk te zullen nakomen en in acht te nemen alle voor» schriften, bij de wet van den 1sten Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 48) en » bij de daaruit voortgevloeide instructie omtrent het beheer van het » Kroondomein gegeven.

» Zoo waarlijk helpe mij God almagtig,
(Dat beloof ik.")

Art. 2. De Administrateur mag niet tevens zijn een rekenpligtig ambtenaar des Rijks.

Hij mag geen deel hebben in verpachtingen, verhuringen, verkoopingen, aanbestedingen of leverantien, het Kroondomein betreffende.

Art. 3. De Administrateur is verpligt, als een goed huisvader zorg te dragen voor alle tot het Kroondomein behoorende goederen en regten.

Hij verzekert zich, des noodig oordeelende door eigene opneming in loco van de goede gesteldheid der goederen, doet ze behoorlijk in stand houden en onderhouden, en doet de gebouwen tegen brandschade verzekeren.

Art. 4. Wanneer eenig tot het Kroondomein behoorend goed door toeval, brand of noodweder wordt vernield, of ten onder gaat, geeft de Administrateur daarvan terstond kennis aan Ons en aan Onzen Minister van Finantien.

Omtrent de herstelling of den wederopbouw wordt door Ons, op voorstel van den Administrateur en den Minister van Finantien gehoord, beslist.

Art. 5. De Administrateur voorziet de Rentmeesters, plantagemeesters, opzieners en verdere beambten van de voorschriften, welke zij voor een regelmatig beheer en eene rigtige verantwoording behoeven.

Alle beambten zonder onderscheid, staan onder de bevelen van den Administrateur en zijn gehouden die stiptelijk na te komen.

Art. 6. In alle zaken, zoo tegenover bijzondere personen, als tegenover openbare besturen en collegien en in regten, treedt de Administrateur op als Ons vertegenwoordigende voor de regten, Ons bij art. 27 der Grondwet en bij de wet van 1 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 48), op het Kroondomein toegekend. Alle dagvaardingen, bevelschriften en gewijsden worden ten zijnen name gesteld.

Hij zorgt voor de behoorlijke tenuitvoerlegging der regterlijke gewijsden.

Art. 7. Wanneer de eigendom van een der tot het Kroondomein behoorende goederen of regten door derden in regten wordt betwist, geeft de Administrateur hiervan kennis aan Onzen Minister van Finantien, onder toezending van de stukken en van zijne consideratien en advies, ten einde kunne worden beoordeeld en beslist of de Staat in de regtsvordering zal tusschen beide komen.

Art. 8. De Administrateur houdt:

een algemeenen legger der vaste goederen;
» » » » tienden;
» » » » beleggingen.

In den *algemeenen legger der vaste goederen* worden onder een doorloopend nommer al de vaste goederen van het Kroondomein geboekt, in gelijke orde van opvolging als waarin zij bij de wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 40), en in die van 1 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 42), worden vermeld.

Ieder goed wordt in den algemeenen legger overgeboekt *letterlijk* gelijk het in die wetten wordt aangeduid met aanteekening van kadastrale gemeenten, sectie, nommer en grootte, naar den kadastralen toestand op 1 Julij 1863.

Bestaat een goed uit meer dan een kadastraal perceel, dan wordt onmiddellijk *onder* de hoofdomschrijving in den legger, ieder perceel waaruit het is zamengesteld, met vermelding van de kadastrale gemeente, sectie, nommer en grootte opgegeven.

De goederen, die, in den afstand begrepen, later mogten zijn vervreemd, worden evenzeer in de vermelde orde van opvolging in dezen legger geboekt. Daarbij geschiedt aanteekening van den datum der acte van vervreemding en van de koopsom.

De verpachtingen en verhuringen, zoowel de thans loopende, als die, welke in het vervolg tot stand komen, alsmede de houtverkoopingen worden bij de boeking van het goed, waarop zij betrekking hebben, omschreven. Daarbij wordt het bedrag van pacht-, huur- of koopprijs vermeld.

In den *algemeenen legger der tienden* worden de tiendblokken geboekt *letterlijk* zoo als zij omschreven worden gevonden in de leggers en opgaven, die van wege het Bestuur der Domeinen zijn uitgereikt bij gelegenheid dat de afstand bij de wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 40), plaats greep.

Ieder tiendblok wordt afzonderlijk geboekt. Daarbij wordt verwezen naar de tiendkaart, wanneer er eene van den tiendblok bestaat.

Bij iederen tiendblok wordt overigens in den algemeenen legger aanteekening gehouden van de verpachtingen in 1863 en vervolgens plaats hebbende, en van de opbrengst daarvan. Tevens geschiedt aanteekening van de reeds gedane afkoopen en van die, welke later tot stand komen; alles onder vermelding van dagteekening en afkoopsom.

Mede worden in dezen algemeenen legger geboekt de tienden van gronden, welke na de wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 40), ten gevolge van inpoldering of ontginning tiendschuldig zijn geworden en waarvan het Kroondomein inmiddels in het bezit en genot is gekomen.

In den *algemeenen legger der beleggingen* worden geboekt de vervreemdingen en afkoopen, zoowel die, welke vermeld zijn in de opgave gevoegd bij het Koninklijk Besluit van 4 Januarij 1857 (*Staatsblad* n°. 2) als die, welke sedert die opgave hebben plaats gehad of nog nader tot stand gebragt worden.

Bij de boeking van iedere belegging wordt verwezen naar de boeking in den algemeenen legger, van het goed of den tiend, waaruit de belegging is voortgevloeid.

Art. 9. Elk tiendblok, waarvan op 1 Julij 1863 het tiendregt niet is afgekocht, wordt op eene tiendkaart afgebeeld.

De Administrateur zorgt voor de opmaking van de ontbrekende tiendkaarten, zij moeten de tiendpligtige perceelen in ieder tiendblok met de kadastrale gemeenten, sectien en nommers, en de limiet van den tiendblok aanduiden.

Wanneer twijfel bestaat omtrent de oorspronkelijke limieten van tiendblokken, eindigende of uitloopende in woeste gronden of broeklanden, worden die limieten niet verder uitgezet dan tot aan de scheidingslijn tusschen het ontgonnen en het niet ontgonnen deel.

In andere gevallen van twijfel worden de limieten, met medewerking van Onzen Minister van Finantien en der tiendpligtigen door vaste punten, zoo als dijken, wegen, stroomend of stilstaand water of andere vaste raaijingen bepaald, en op de tiendkaarten aangeduid.

Art. 10. Ten opzigte van het kappen en hakken van hout, zal de Administrateur zich in het algemeen gedragen naar de voorschriften, deswege in titel IX, boek II van het Burgerlijk Wetboek gegeven. Hij zal daarbij tevens in acht nemen, dat de jaarlijksche houthak en de wederinplanting, zoo veel mogelijk, in zoodanige evenredigheden plaats hebben, dat voortdurend jaarlijks nagenoeg eene gelijke hoeveelheid schaarhout en volwassen boomen kunne verkocht worden.

Art. 11. De verpachtingen, verhuringen en houtverkoopingen geschieden in den regel in het openbaar door de Rentmeesters of andere daarmede belaste beambten, ten overstaan van een notaris, op magtiging van den Administrateur en naar de voorwaarden, door hem vast te stellen of goed te keuren.

Geen grond, tot het Kroondomein behoorende, wordt in erfpacht gegeven.

Bij de bepaling van den duur der verpachtingen en verhuringen en van de betaling der huur- of kooppenningen rigt zich de Administrateur naar plaatselijk gebruik.

Art. 12. Aanbestedingen van werken tot onderhoud of verbetering van goederen, hebben mede in het openbaar plaats, behoudens de uitzonderingen, bij werken van geringen omvang en beteekenis, daaromtrent toe te laten.

Art. 13. De verpachtingen en aanbestedingen, in de beide vorige artikelen bedoeld, worden gegund onder voorbehoud der goedkeuring van den Administrateur.

Hij weigert die, en beveelt naar omstandigheden nieuwe verpachting en aanbesteding, in zoo ver daartoe in het belang der goederen en van hun opbrengst gegronde redenen bestaan.

De bewijzen van tiendafkoop, en andere dergelijke stukken, waaruit de ontvangst van gelden voortvloeit, in de gevallen van artt. 5, 6 en 7 der wet van den 1sten Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 43), door den Administrateur af te geven, moeten, om geldig te zijn, door Onzen Minister van Finantien zijn geteekend voor » Gezien."

Art. 15. De bewijzen, in het vorige artikel bedoeld, worden gebragt op het register bij het Departement van Finantien aangelegd, krachtens art. 6 van Ons besluit van 1 Mei 1856, lit. n°. 7.

Jaarlijks, vóór of uiterlijk op 15 Januarij en 15 Julij, zendt de Administrateur aan Onzen voornoemden Minister een staat in dubbel, van het overgedragene en ontvangene in het verloopen half jaar, met bijvoeging van een extract uit het twee en een half percents Grootboek der Nationale Schuld, ten bewijze dat de wederbelegging bij art. 8 der wet van den 1sten Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 43), voorgeschreven, behoorlijk heeft plaats gehad.

Art. 16. Een gelijk register blijft aangelegd bij de Algemeene Rekenkamer, en één der voorschrevene staten wordt haar telken halfjare, door Onzen Minister van Finantien deugdelijk verklaard, tot bijschrijving, toegezonden, na met de opgemelde aanteekeningen wegens de bewijzen en het extract uit het Grootboek te zijn vergeleken en in overeenstemming bevonden.

Art. 17. De Administrateur zorgt voor de regelmatige inning der pachtpenningen en in 't algemeen van alle aan het Kroondomein verschuldigde gelden. Hij doet de nalatigen in regten vervolgen, tenzij hij onder behoorlijken waarborg en zekerheid, uitstel van betaling verleene.

Hij zorgt voor de geregelde kwijting der grond-, dijk-, polder- en alle andere lasten, voor die der declaratien voor kosten van onderhoud en van alle andere uitgaven.

Art. 18. Vermindering of kwijtschelding van gelden, aan het Kroondomein verschuldigd, kan door Ons op voordragt van den Administrateur worden verleend.

Art. 19. Hij zorgt voor de regelmatige overstorting der zuivere opbrengsten en voor de maandelijksche overbrenging en beschikbaarstelling van dezelve te 's Gravenhage, op de wijze door hem, met goedkeuring van Onzen Minister van Finantien, vast te stellen. Hij geeft van het gezamenlijk bedrag dier overstortingen in elke maand vóór of op den 5den daaraanvolgende, kennis aan Onzen Thesaurier, die, ingeval van verschil met hetgeen hem werkelijk is uitgereikt, zijne bedenkingen aan den Administrateur mededeelt.

Art. 20. Vóór of uiterlijk op ultimo Maart van ieder jaar, wordt Ons door den Administrateur aangeboden eene jaarrekening, in alle bijzonderheden aanwijzende de ontvangsten en uitgaven bij het Kroondomein over de afgeloopene dienst, mitsgaders een overzigt omtrent den materielen toestand van die goederen; de opbrengsten en de geregelde inning derzelve in verband tot het laatstvoorgaande jaar.

Art. 21. Een afschrift, in duplo, van deze jaarrekening, gestaafd door den jaarstaat van ieder der Rentmeesters, wordt door hem ingezonden aan Onzen Thesaurier, die dezelve onderzoekt, opneemt en sluit, na deswege, ingeval van aanmerkingen, met den Administrateur in overleg te zijn getreden; het duplicaat der aldus opgenomen en gesloten jaarrekening, wordt door Onzen voormelden Thesaurier aan den Administrateur teruggezonden, tot zijne verantwoording.

Art. 22. Vóór of op het tijdstip in art. 22 genoemd, biedt de Administrateur den Minister van Finantien het verslag aan, bij art. 10 der wet van den 1sten Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 43), bedoeld.

Onze Minister van Finantien is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 17den Mei 1863.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
G. H. Betz.

Uitgegeven den *drie en twintigsten* Mei 1863.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
de Weert, *l. D.*

RAAD VAN STATE.

Openbare vergadering der *Afdeeling voor de geschillen van bestuur* op Woensdag den 10den Junij 1863, des voormiddags ten elf ure.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

De Koning van Pruissen heeft den 1sten dezer op voordragt van het Staatsministerie en op grond van art. 63 der constitutie eene verordening tegen de drukpers uitgevaardigd, welke de volgende bepalingen inhoudt:

» Art. 1. De administrative overheid is bevoegd, de verdere uitgave van een binnenlandsch dagblad of tijdschrift *wegens deszelfs voortdurende het openbare welzijn in gevaar brengende houding* tijdelijk of op den duur te verbieden.

» Gevaar voor het openbaar welzijn is als aanwezig te beschouwen, niet alleen wanneer enkele artikelen op zich zelve uit hoofde van hunnen inhoud tot strafregtelijke vervolging aanleiding hebben gegeven; maar ook dan wanneer de *algemeene houding* van het blad het streven doet blijken of de strekking heeft:

» om den eerbied en de trouw jegens den Koning te ondermijnen;

» om den openbaren vrede door opruijing der burgers tegen elkander te storen;

» om de staatsinrigtingen, de overheden en derzelver verordeningen door het beweren van verkeerde of in een hatelijk licht voorgestelde feiten of door hoon en smaad aan haat of verachting bloot te stellen;

» om tot ongehoorzaamheid aan de wetten of de bevelen der overheid aan te zetten;

» om de godsvrucht en de goede zeden te ondermijnen;

» om de leerstellingen, inrigtingen en gebruiken van eene der Christelijke kerken of van een erkend godsdienstig genootschap door spot in minachting te brengen."

Art. 2 bepaalt dat het verbod, nadat de betrokken uitgever twee maal gewaarschuwd is, wordt uitgesproken in eene algemeene vergadering van het regeringscollegie, in welks district het dagblad of tijdschrift verschijnt.

De artt. 3 en 4 bepalen de in dezen te volgen procedure en schrijven onder anderen voor, dat de uitgever, aan wien een afschrift van de beschuldiging wordt medegedeeld, moet worden gedagvaard om ter mondelinge behandeling van zijne zaak te verschijnen in de zitting van het regeringscollegie, welke echter *niet in het openbaar* mag worden gehouden.

Volgens art. 5 heeft zoowel de aanklager als de betrokken uitgever de bevoegdheid om binnen 10 dagen van de gevallen uitspraak in hooger beroep te komen bij het Staatsministerie.

In het geval dat uit openbare aankondigingen of uit andere onmiskenbare feiten blijkt, dat een verboden dagblad of tijdschrift onder denzelfden of een anderen naam door anderen voortgezet wordt, geeft art. 6 aan den regeringspresident de bevoegdheid om zoodanige onderneming zonder vorm van proces te verbieden.

Volgens art. 7 wordt al wie een verboden dagblad of tijdschrift verkoopt, ter lezing legt of op andere wijze verspreidt, gestraft met boete van 10 tot 100 rijksdaalders of gevangenis van 8 dagen tot een jaar voor elk aldus verspreid nommer of aflevering.

Art. 8 bepaalt dat de functien, welke bij deze verordening aan de regeringspresidenten in de provincien worden opgedragen, in het politiedistrict van Berlyn en Charlottenburg *door den president van politie* zullen worden uitgeoefend.

Eindelijk bepaalt art. 9, dat buitenlandsche dagbladen, ter zake van de in art. 1 omschreven houding, bij besluit van het Staatsministerie kunnen verboden worden.

De verordening treedt met den dag der uitvaardiging (1 Junij) in werking.

Te gelijk met dit besluit is door het regeringsblad de voordragt der ministers openbaar gemaakt, waarop het door den Koning genomen is. In den aanhef daarvan zeggen zij, dat het Staatsministerie het onder de tegenwoordige omstandigheden voor de meest dringende taak der regering houdt, op alle wijzen te bewerken dat de onnatuurlijke en hartstogtelijke beweging, welke in de laatste jaren door het woelen der partijen in de gemoederen ontstaan is, voor eene meer kalme en bezadigde stemming plaats make, en dat daartoe boven al noodig schijnt, dat krachtdadige maatregelen genomen worden om de opruijende en de gemoederen verwarrende werking der dagbladpers te fnuiken. De ondervinding van den laatsten tijd had overtuigend geleerd, dat de bepalingen der drukperswet van 1851, welke de middelen daartoe uitsluitend in de hand der regterlijke magt legt, niet voldoende zijn. De bevoegdheid, die de administrative overheid vroeger had gehad om ook ten opzigte van de drukpers de concessie tot het uitoefenen van eenig bedrijf in te trekken, was haar door de wet van 1860 ontnomen, en de werking der conservative drukpers was ontoereikend, om den invloed der organen van de oppositie te bestrijden.

» Tegen dien verderfelijken invloed der pers, zeggen de ministers, bestaat geen ander middel, dan dat, buiten de geregtelijke vervolging wegens enkele strafwaardige artikelen, een blad ook wegens zijne algemeene houding ter verantwoording geroepen kunne worden, en de regering in staat gesteld worde, om aan de blijkbaar en voortdurend verderfelijke rigting van een blad paal en perk te stellen. Terwijl het ministerie het nemen van zoodanige maatregelen door de tegenwoordige tijdsomstandigheden gebiedend voorgeschreven acht, moest het zich allereerst de vraag voorleggen, of het verkieslijk was den vroegeren door de wet van 1860 afgeschaften toestand te herstellen, dan wel nieuwe bepalingen omtrent het intrekken van concessien te maken. Tegen het herstel van den vroegeren toestand pleitte, dat alsdan al de twijfelingen, onzekerheden en geschillen zouden herleven, waartoe de uitlegging der drukperswet van 1851 aanleiding gegeven had; bovendien komt hierbij in aanmerking, dat de intrekking eener concessie wel den individuelen deelnemer aan eene gevaarlijke onderneming treft, maar de voortzetting dier gevaarlijke onderneming op andere wijze niet van zelf beletten, en dus in zoo ver de verwachte afdoende uitwerking niet hebben zou. Daarom heeft het Staatsministerie besloten eenen anderen meer directen weg in te slaan en maatregelen te nemen, strekkende tot *regtstreeksch verbod van het afzonderlijke gevaarlijke gewrocht der drukpers, hetzij dagblad of tijdschrift.* De beoordeeling der noodzakelijkheid van een verbod moet afhangen van de overtuiging, *dat een dagblad door zijne gestadige houding het openbaar welzijn in gevaar brengt.* Als kriteria van zulk eene houding zijn uitdrukkelijk dezelfde overtredingen aangenomen, welke volgens het strafwetboek grond tot geregtelijke vervolging opleveren; alleen echter met dit onderscheid, dat de geregtelijke vervolging gerigt is tegen die afzonderlijke uitdrukkingen, welke een bepaald strafbaar feit opleveren, terwijl bij de administrative vervolging het bestaan der overtreding zal afgeleid worden uit de algemeene houding van het dagblad, en wel uit zijne gestadige houding gedurende langeren tijd."

Ten slotte wordt gezegd:

» Het ministerie ontveinst zich geenszins de beduidenis der voorgestelde verordening, vergeleken met de tot hiertoe bestaande bepalingen omtrent de wettelijke regeling der drukpersvrijheid. Maar het is tevens overtuigd niet alleen dat aan de staatsregering de bevoegdheid tot het nemen van dergelijke maatregelen ter handhaving van de openbare veiligheid door de artikelen 27 en 63 der constitutie onwijfelbaar verleend wordt, maar ook dat door de invoering der voorgestelde verordening in waarheid geene inbreuk gemaakt wordt op de vrije uiting van gevoelens, welke de constitutie wil waarborgen. Terwijl de verderfelijke uitspattingen eener losbandige drukpers beteugeld worden, zal de persvrijheid zelve op den bodem van zedelijkheid en betamelijkheid terug gebragt worden, op welken alleen zij gedijen en zich duurzaam bevestigen kan."

Het 63ste artikel der Pruissische constitutie, waarop de bovenvermelde verordening gegrond is, behelst, nadat in art. 62 bepaald is dat het wetgevend gezag gemeenschappelijk door den Koning en door twee kamers wordt uitgeoefend, het volgende:

» Alleen in het geval, dat de handhaving der openbare veiligheid of de voorziening in een ongewonen nood zulks dringend vereischt, kunnen, voor zoo ver de Kamers niet vergaderd zijn, onder verantwoordelijkheid van het geheele staatsministerie, verordeningen, die niet met de constitutie strijdig zijn, met kracht van wet worden uitgevaardigd. Dezelve moeten echter aan de Kamers, bij hare eerstvolgende zamenkomst, oner verwijld ter goedkeuring voorgelegd worden."

FRANKRIJK.

De uitslag der verkiezingen in Frankrijk is nagenoeg geheel bekend.

Naar het zich laat aanzien zal de nieuwe volksvertegenwoordiging onder haar driehonderdtal leden een vijf-en-twintigtal opposanten tellen, tot onderscheiden partijen behoorende doch meestal aan de demokratische beginselen toegedaan. In de afgeloopen zitting van het Wetgevende Ligchaam hebben vijf leden van demokratische denkwijze nagenoeg de gansche oppositiepartij uitgemaakt.

De onafhankelijke dagbladen van Parys zijn met dien uitslag beter tevreden dan de ministeriele. Zinspelende op 's Keizers bekend gezegde, dat hij het staatsgebouw niet op de volksvrijheid vestigen, maar hiermede de kroon op hetzelve zetten wilde, zegt de *Presse*, dat de uitslag dezer verkiezingen de bekrooning van het gebouw is. In gelijken geest spreken de *Opinion Nationale*, de *Siècle*, de *Temps* en zelfs de *France*, een blad van warme aanhangers des keizerrijks.

Vooral is de liberale partij in Frankrijk verheugd over de omstandigheid dat te Parijs al de candidaten der oppositie de meerderheid (in één kiesdistrict de betrekkelijke, in alle overige de volstrekte meerderheid) hebben verworven. Er wordt aan die zijde op den bekenden invloed der hoofdstad op de publieke opinie van het gansche land gewezen, en zelfs beweerd dat de keuze der Parysche kiezers, zoo zij maar in de departementen bekend ware vóór de aldaar te houden verkiezingen, bij deze als regel of althans als leiddraad zou worden gevolgd.

Te Parys stonden 325,000 personen op de lijsten van stemgeregtigden; van hen hebben 90,000 of ruim een vierde bij de afgeloopen verkiezing geen gebruik van hun stemregt gemaakt.

In een zeker aantal kiesdistricten is eene herstemming noodig, daar niemand er eene volstrekte meerderheid van stemmen op zich heeft vereenigd. De uitkomst van den verkiezingsstrijd zal daardoor eenigermate kunnen worden gewijzigd. Te Parys zal de herstemming den 14den dezer plaats hebben.

— Een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Parys gewaagt van berigten uit het Mexicaansche gemeenebest van 7 Mei; deze berigten zouden hierop nederkomen, dat Puebla zich nog verdedigde, en dat de Franschen er in den laatsten tijd niets gevorderd waren.

ENGELAND.

In de zitting van het Britsche Lagerhuis van den 1sten dezer is zonder hoofdelijke stemming overgegaan tot de tweede lezing eener door het gouvernement voorgedragen bill ter bekrachtiging eener nadere overeenkomst met de Vereenigde Staten, welke strekt tot aanvulling der bepalingen die ten vorigen jare tusschen de twee landen zijn vastgesteld met het doel om den Afrikaanschen slavenhandel geheel te weren. Het voorstel tot de tweede lezing doende, zeide lord Palmerston:

» Terwijl ik het Huis op deze bill opmerkzaam maak, laat ik regt aan de Vereenigde Staten wedervaren. Het is algemeen bekend, dat de Afrikaansche slavenhandel gedurende eene lange reeks van jaren bescherming onder de vlag der Vereenigde Staten heeft gevonden. Doch ten vorigen jare heeft het gouvernement der Vereenigde Staten op zeer heusche wijze zijne toestemming gegeven tot een verdrag waardoor die beschutting aan den slavenhandel werd onttrokken.

» Dat gouvernement heeft zich toen vereenigd met de gewone schikkingen, tusschen verschillende mogendheden bestaande, waarbij aan de beide partijen wederkeerig het regt van visitatie wordt verleend, gemengde regtbanken worden ingesteld om uitspraak te doen over aangehouden en opgebragte slavenhalers, en andere bepalingen betrekkelijk het prijsverklaren dier schepen worden gemaakt.

» Sedert is bevonden dat de omvang van het zeegebied, binnen hetwelk de met de Vereenigde Staten gesloten overeenkomst toepasselijk was, niet ruim genoeg was genomen.

» Dien ten gevolge heeft het Amerikaansche gouvernement in dit jaar zijne toestemming gegeven tot een artikel ter aanvulling der overeenkomst van het vorige jaar; bij dat artikel wordt het regt van visitatie, hetwelk aanvankelijk binnen te nauwe grenzen was besloten, uitgebreid, zoodat het ook de wateren van en nabij Madagascar omvat.

» Aan het gouvernement der Vereenigde Staten komt in dit opzigt de lof van vrijgevigheid toe; en daarom meen ik het Huis op de strekking dezer bill bepaaldelijk te moeten opmerkzaam maken. Ten vorigen jare is de behandeling der bedoelde overeenkomst in deze vergadering nagenoeg eene bloote formaliteit geweest, en heeft de zaak te weinig de aandacht van het Parlement en van ons land op zich gevestigd.

» De billijkheid jegens het Amerikaansche gouvernement, welks gedrag in deze zaak hoogst eervol en vrijgevig is geweest, en het gewigt van het onderwerp, hetwelk van groot belang voor ons land is, vorderen dat de tweede lezing dezer bill meer dan eene bloote formaliteit zij."

Den door lord Palmerston gegeven wenk opvolgende, betuigden verscheiden leden hunne tevredenheid over het nadere verdrag met de Vereenigde Staten.

— In dezelfde zitting van het Lagerhuis werd door een lid gevraagd, of er in Ierland manschappen voor het leger der Vereenigde Staten wierden geworven, en of die schending der onzijdigheid door het Engelsche gouvernement wierd gedoogd. Hierop antwoordde een van de bewindslieden: » Het gouvernement heeft vernomen dat er gelastigden van het gouvernement der Vereenigde Staten in Ierland zijn gekomen; maar openlijke aanwerving van krijgsvolk heeft er niet plaats gehad. Doch het is zeker, dat een groot aantal jongelieden in den laatsten tijd uit Ierland naar de Vereenigde Staten zijn gegaan: en bij onderzoek is bevonden dat de reiskosten voor hen door anderen waren betaald. Ook heeft het gouvernement grond om te denken dat in de Vereenigde Staten Ieren door de eedgenootschappelijke overheden zijn overgehaald om in het leger der Unie dienst te nemen. In allen gevalle geeft het gouvernement gevolg aan de ontvangen narigten betrekkelijk deze zaak; en het stelt maatregelen in het werk, om de schuldigen zoo mogelijk op te sporen; doch het aanwerven van krijgsvolk voor het leger der Unie heeft niet openlijk plaats gehad."

— Maandag jl. zijn nadere bescheiden betreffende het geschil tusschen Engeland en Brazilie, hetwelk den Braziliaanschen gezant genoopt heeft Engeland te verlaten, aan de twee Huizen van het Engelsche Parlement medegedeeld. Bij het overleggen dier stukken zeide de minister van buitenlandsche zaken in het Hoogerhuis: » De regering van Brazilie heeft zich niet over de door Harer Majesteits gouvernement uitgevaardigde bevelen beklaagd, maar over de wijze waarop die bevelen in de Braziliaansche wateren ten uitvoer zijn gelegd; en op grond dier klagte zijn zekere vorderingen gedaan. Dit betreft de zaak van het Engelsche handelsvaartuig, hetwelk op de Braziliaansche kust verongelukt en geplunderd is.

» Het andere geschilpunt, namelijk de kwade bejegening van Engelsche zeeofficieren te Rio Janeiro, is met wederzijdsch goedvinden aan scheidsregterlijke beslissing onderworpen en thans bij den gekozen scheidsregter aanhangig."

Volgens eene mededeeling van de ministeriele *Globe* had de gezant van Brazilie verlangd dat het Engelsche gouvernement de handelwijze der Britsche oorlogsschepen in de wateren van Brazilie, en de wijze waarop zij weêrwraak aan Braziliaansche handelsvaartuigen hebben geoefend, afkeuren en daarvoor eenigermate verschooning vragen zou, en had hij in de afwijzing van dat aanzoek reden gevonden om zijne reispassen te vragen.

In de rede waarmede de gewone zitting der wetgevende kamers van Brazilie den 3den Mei jl. (gelijk reeds is gemeld) door den Keizer is geopend, heeft Zijne Majesteit het geschil met Engeland in de volgende bewoordingen vermeld: » Doet het mij genoegen u de voortduring mijner vriendschapsbetrekkingen met buitenlandsche mogendheden te kunnen mededeelen, met smart gewaag ik bij deze gelegenheid van het bedroevende geschil, hetwelk laatstelijk is opgerezen met het gezantschap van hare Britsche Majesteit.

» De omstandigheden van dat geschil zijn algemeen bekend, zoo ook de afloop dien het aan dit hof heeft gehad. De eindbeslissing is nog afhankelijk van de scheidsregterlijke uitspraak van Z. M. den Koning der Belgen, en van het verleenen der voldoening en schadevergoeding, die wij van het Britsche gouvernement hebben gevraagd. Intusschen zij het mij vergund, hier mijnen regtmatigen trots uit te spreken wegens het eervolle gedrag van alle Brazilianen in het ophouden der nationale eer en onafhankelijkheid."

— De Londensche *Times* van eergisteren zegt in zijn beursberigt: » In berigten uit Parys wordt gemeld dat de gelastigden der Confoederatie van Noord-Amerika alle moeite doen om den weg tot herstel des vredes te openen, hetzij door bemiddeling of op elke andere wijze, die met de eer des Zuidens bestaanbaar zou zijn; en een uit het Noorden ontvangen brief, komende van eene denkelijk goed onderrigte zijde, geeft de stellige verwachting te kennen » dat er binnen kort een voorstel zal worden gedaan, hetwelk tot eene schikking van eenen of anderen aard zal leiden." Doch onder onze eigene kooplieden wordt de hoop op eene goede en duurzame schikking dagelijks minder."

— De in Engeland bestaande Atlantische-telegraaphmaatschappij heeft besloten eene nieuwe poging tot telegraphische verbinding der twee halfronden te doen, en ter bekoming der daartoe vereischte som van 300,000 pond sterling eene openbare inschrijving geopend. De *Times* berigt dat daarop meer dan de verlangde som is ingeschreven.

Een ander plan tot telegraphische verbinding van Europa en Amerika is door zekeren Alberto Balestrini aan Keizer Napoleon voorgesteld en is, blijkens eene mededeeling van den Franschen *Moniteur* van eergisteren, thans in overweging bij eene internationale commissie, die aan het ministerie van buitenlandsche zaken te Parijs zitting houdt.

RUSLAND.

De *Russische Invalide*, het dagblad van het ministerie van oorlog te St. Petersburg, berigt in zijn nommer van 26 Mei, dat de artillerie der forten van Kronstadt versterkt en op den voet van oorlog gebragt is, en dat de Keizer op dien dag de genoemde vesting in oogenschouw heeft genomen.

DENEMARKEN.

Het oude geschil tusschen Denemarken en Duitschland betreffende Holstein en Sleeswijk krijgt weder een verontrustend voorkomen. De verordening van 30 Maart jl., waarbij het Deensche gouvernement Holstein van de overige landen der Deensche kroon, dus ook van Sleeswijk, nagenoeg geheel heeft afgezonderd, is in Duitschland strijdig met de wetten des Bonds en met de internationale verbindtenissen geacht; en in afwachting van een besluit des Bondsdags hebben Pruissen en Oostenrijk bij nota's van 7 April jl. te Kopenhagen tegen die verordening geprotesteerd.

Het Deensche gouvernement heeft bij eene depêche van 16 Mei jl., die thans in de dagbladen te lezen is, dat protest voor ongegrond verklaard en de bestreden verordening staande gehouden.

BELGIE.

Het Belgische ministerie heeft, gelijk men weet, een manifest uitgevaardigd met het oog op de algemeene verkiezingen, die den 9den dezer in alle provincien des lands moeten plaats hebben. Dit manifest heeft den vorm eener circulaire van den minister van binnenlandsche zaken aan de gouverneurs der provincien; doch alle aan de hooge overheid ten dienste staande middelen zijn gebezigd om hetzelve onder het oog en onder de aandacht der kiezers te brengen. Dit wordt althans door tegenpartijders van het ministerie stellig en onder scherpe afkeuring verzekerd.

» Het ministerie — zegt het *Journal de Bruxelles* — heeft zijn manifest niet alleen aan de gouverneurs der provincien gerigt, maar ook aan de districts-commissarissen, met last om het onverwijld aan de gemeenteraden van hun district te zenden onder uitnoodiging aan den burgemeester van elke gemeente om het vóór de verkiezingen in eene openbare zitting van den gemeenteraad voor te lezen.

» Buitendien zal het ministeriele manifest deze week in alle gemeenten des koningrijks moeten worden aangeplakt. De gemeenteraden moeten als voor eene spoed vereischende zaak worden zamengeroepen, ten einde mededeeling te ontvangen van hetgeen de ministers meenen te kunnen aanvoeren om hunne vrienden bij de kiezers aan te bevelen.

» Het is de eerste maal dat iets dergelijks in ons land geschiedt. In Frankrijk is die handelwijze sedert lang gebruikelijk; en de Fransche staatshuishouding wordt meer en meer ons model; maar dat is een model hetwelk noch met de vrijheid noch met de waardigheid der burgers bestaanbaar is."

Verder doet het genoemde oppositieblad opmerken dat het gouvernement zoo doende de gemeenteraden, die louter administrative collegien zijn en blijven moeten, tot behandeling van politieke onderwerpen noopt, en dat het ter aanbeveling der liberale candidaten uitgaven uit openbare kassen, dat is uit den zak van katholijke gelijk van liberale belastingpligtigen, strekken doet.

TELEGRAPHISCHE BERIGTEN.

St. Petersburg, 4 Junij. Het *Journal de St. Pétersbourg* van heden maakt het antwoord van den heer Seward op de Fransche uitnoodiging om zich aan de stappen ten behoeve van Polen aan te sluiten bekend. De heer Seward heeft dat aanzoek van de hand gewezen, op grond dat Noord-Amerika zijne traditionele staatkunde van niet-tusschenkomst alleen in geval van volstrekte noodzakelijkheid kan laten varen.

Warschau, 3 Junij. Blijkens de rapporten van de burgerlijke en militaire overheden zijn sedert het begin der onlusten tot heden 355 personen door de opstandelingen vermoord, meerendeels met verregaande wreedheid.

Madrid, 3 Junij. Het regeringsblad behelst eene verordening op den verkoop van gedistilleerd, en een nieuw reglement voor de tabaksteelt op Manilla.

Turyn, 4 Junij. Gisteren is ter gelegenheid van den verjaardag van het overlijden des heeren Cavour eene lijkplegtigheid gevierd, waarbij de ministers, de leden der Kamers en het corps diplomatique tegenwoordig waren. Onderscheiden kapittels hebben aan de regering aangeboden om het feest der constitutie, in weerwil van het uit Rome ontvangen verbod, kerkelijk te vieren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Een bij het Departement van Kolonien ontvangen regeringstelegram, gedagteekend Buitenzorg 29 April, luidt.

» Het berigt dat de Koning de concessie Poolman heeft goedgekeurd, is met algemeene vreugde ontvangen.

» Den 20sten Mei vertrek ik om een gedeelte van Java te bezoeken."

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot definitive vaststelling van het IXde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1863 (Departement van Kolonien). Over paragraaph 16 (zeeroof) werd geene beraadslaging gevoerd; bij de behandeling van § 17 (art. 128 van het Indisch regeringsreglement) sprak de heer Groen van Prinsterer over de evangelisatie en het onderwijs van Europeanen en inlanders in de kolonien. Met betrekking tot deze onderwerpen deed hij eenige vragen aan den Minister van Kolonien, en verlangde onder anderen te kennen diens denkbeelden omtrent de scheiding van Kerk en Staat aldaar, in hoe ver het cultuurstelsel onvereenigbaar met de evangelisatie was, en welke des Ministers inzigten omtrent de regeling van het onderwijs waren.

De Minister van Kolonien zijne gedachten over die aangelegenheden mededeelende, gaf onder meer te kennen de afscheiding van Kerk en Staat voor te staan; hij achtte niet het cultuurstelsel op zich zelf, maar het geheele bestaande stelsel van regeren in Indie eenen hinderpaal voor de evangelisatie aldaar; terwijl hij mededeelde dat de dringend gevorderde regeling van het onderwijs op Java voorbereid werd, doch, dat hij niet kon opgeven of dit al of niet bij de wet zou plaats hebben. De verbetering van het schoolwezen in onze Oost-Indische kolonien hield hij voor een der gewigtigste staatspligten.

De heer Viruly Verbrugge, den weinig gunstigen toestand van het onderwijs op Java schetsende, zeide zich te verheugen over de daaromtrent voorgenomen verbeteringen, die hij in het belang van moederland en kolonien hoogst wenschelijk achtte.

De heer Groen van Prinsterer beantwoordde den Minister van Kolonien, en gaf op in hoe ver hij zich met de ontvangen mededeelingen kon vereenigen; de heer van Nispen van Sevenaer kwam op tegen sommige uitdrukkingen van den Minister van Kolonien met betrekking tot de stelling dat het stelsel van regeren in de kolonien in strijd met het begrip van evangelisatie zou wezen; de Minister van Kolonien beantwoordde de beide sprekers; waarna de heer Gevers Deynoot de verklaring aflegde omtrent het laatst besproken punt geheel met den Minister van Kolonien in te stemmen, maar aanraadde omtrent de regeling van het schoolwezen met omzigtigheid te werk te gaan; de heer Mijer bestreed de meening van den Minister van Kolonien, dat het tot nu toe gevolgde regeringsstelsel leiden zou tot verhindering der uitbreiding van het Christendom onder de Javanen; de Minister van Kolonien gaf ten laatste te kennen dat het van die zijde geleverd betoog hem niet overtuigd had eene verkeerde meening voor te staan; de heer de Brauw schaarde zich aan de zijde van den heer Mijer, en verdedigde de conservatieve partij, die het behoud van het bestaande koloniaal stelsel voorstond, op dit punt.

De Minister van Kolonien beantwoordde de heeren Mijer en de Brauw, waarna nog tusschen den laatste en den Minister eene woordenwisseling plaats had. Over de paragraphen 18 tot 29 betreffende de strafwetgeving, de handelingen van Europesche ambtenaren, de aangelegenheden van Rembang en Cheribon, de levering van het benoodigde aan de gouvernementsbureaux, het muntwezen, de emancipatie der slaven in West-Indie, het regeringsreglement, de invoering der wetboeken en eene verbeterde geneeskundige dienst aldaar, werden geene beraadslagingen gehouden.

De heer van Kerkwijk sprak over de belangen van de Kust van Guinea bij de behandeling van de paragraaph 30, en gaf in bedenking maatregelen te nemen om tot zekere hoogte de onevenredigheid tusschen de uitgaven en de ontvangsten weg te nemen. De Minister van Kolonien beantwoordde de gemaakte opmerkingen, waarmede de algemeene overwegingen over de onderwerpen van het Voorloopig Verslag afliepen. De behandeling der artikelen van de begrooting ving alstoen aan.

Over de vijf eerste voerde niemand het woord. De heer van Heemstra trad, bij de behandeling van art. 6 (pensioenen), in eene beoordeeling van het onlangs genomen Koninklijk besluit betrekkelijk het gelijktijdig genieten van Indisch pensioen en inkomsten uit de Nederlandsche schatkist; de heer van Heukelom verdedigde de bestreden regeling. Nadat de heeren van der Linden, van Heemstra, van Heukelom, de Brauw en de Minister van Kolonien hieromtrent nog hunne meening hadden medegedeeld, werd de beraadslaging gesloten.

Artikel 7 werd zonder beraadslaging goedgekeurd. De heer Gevers Deynoot beval eene spoedige regeling van de akademie te Delft aan, bij de behandeling van artikel 8.

De artikelen 8 tot 28 van de derde afdeeling (Oost-Indie), 29 der vierde afdeeling (Suriname), 30 der vijfde afdeeling (Curaçao), 31 der zesde afdeeling (emancipatie der slaven), 32 der zevende afdeeling (Kust van Guinea), 33 der achtste afdeeling (onvoorziene uitgaven), de artikelen 2, 3 en 4 alsmede de beweegredenen, werden achtereenvolgens goedgekeurd; waarna het wets-ontwerp met 43 tegen 25 stemmen aangenomen werd.

Voor hebben gestemd de heeren Heemskerk Bzn., Zylker, Groen van Prinsterer, ter Bruggen Hugenholtz, Godefroi, Dirks, van Loghem, Blussé van Oud-Alblas, Westerhoff, Dullert, Guljé, Luyben, de Lom de Berg, Mensonides, van Wintershoven, Beens, Gevers Deynoot, Viruly Verbrugge, Wybenga, van Kerkwijk, Blom, Heydenrijck, Kingma, Bots, de Bieberstein, Reinders, van Eck, Oomen, van Diggelen, Cornelis, Cool, van Heukelom, de Raadt, Hoynck van Papendrecht, de Meester, Kappeyne van de Coppello, Kerstens, Dumbar, Poortman, Idzerda, van der Linden, de Poorter en Heemskerk Azn.

Tegen hebben gestemd de heeren van Heiden Reinestein, van Heemstra, van Asch van Wijck, Wichers, Meylink, de Brauw, van Nispen van Sevenaer, van der Veen, van Foreest, van der Poel, van Mulken, Hoekwater, Mijer, van Voorthuysen, van Lidth de Jeude, Lycklama à Nyeholt, Storm van 's Gravesande, Begram, Taets van Amerongen, Wintgens, van Goltstein, Schimmelpenninck, Hoffman, van Lynden en de Voorzitter.

Daarna vingen de beraadslagingen aan over het wets-ontwerp tot nadere regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot van 1860. Bij de beraadslaging werden de paragraphen van het Voorloopig Verslag als leiddraad gevolgd. De heeren Blom, van Eck, Hoffman, Cool en de Minister van Kolonien bespraken de quaestie der voor gouvernementsrekening gehouden zeeassurantien; de heeren van Heemstra, Blom, Blussé van Oud-Alblas, de Bieberstein, Schimmelpenninck, Cool, van Eck en de Minister van Kolonien handelden over de koffijveilingen en den verkoop van producten in het algemeen, en de voorgenomen regeling daarvan.

Het wets-ontwerp werd met algemeene stemmen aangenomen.

Zonder beraadslaging werd vervolgens het wets-ontwerp betrekkelijk den vrijen invoer van grondstoffen in Nederlandsch Indie met algemeene stemmen aangenomen.

De Vergadering besloot, op voorstel des Voorzitters, op Dingsdag aanstaande eenige ontwerpen van wet, waaromtrent vroeger de Eindverslagen zijn uitgebragt, en op een nieuwen dag dat betrekkelijk de exploitatie van staatsspoorwegen te behandelen.

Door Zijner Majesteits minister-resident te Turyn is mededeeling gedaan van een aan hem gerigt schrijven van de directie van een Italiaansch schuttersfeest, hetwelk aldaar van 21 tot 27 Junij aanstaande gehouden zal worden. Bij dat schrijven worden de Nederlandsche scherpschuttersvereenigingen tot deelneming aan het feest uitgenoodigd.

Van het programma, door de directie vastgesteld, is een exemplaar aan elk van 's Konings Commissarissen in de provincien toegezonden, ten einde dit op de provinciale griffie worde nedergelegd ter inzage van belanghebbenden.

WATERHOOGTE IN DE HOOFDRIVIEREN.

Junij.	Rivieren.	Waarneming-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
4	Boven-Rhijn	*Keulen*,	+ 38.18	+ 2.88	8 ure	„	0.08
„	Waal	*Nijmegen*,	„	„	„ „	„	„
3	Neder-Rhijn	*Arnhem*,	+ 8.56	+ 1.65	8 „	„	0.07
3	Geldersche IJssel	*Westervoort*,	+ 9.03	+ 1.66	8 „	„	0.05
4	Boven-Maas	*Maastricht*, (brug)	+ 42.50	+ 0.30	8 „	„	0.02
4		*Maastricht* (hoofdsluis)	+ 41.67	„	8 „	„	0.01
3	Nieuwe Maas	*Grave*,	+ 5.32	+ 0.47	8 „	„	0.03
3		*Brielle* H. W.	+ 0.77	„	4 u. 15 m.	0.04	„
		Brielle L. W.	— 0.71	„	12 u. 30 m.	0.02	„

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

Afdeeling Natuurkunde.

Gewone vergadering, gehouden den 30sten Mei 1863.

Tegenwoordig de heeren: G. Simons, C. A. J. A. Oudemans, C. J. Matthes, A. W. M. van Hasselt, R. Lobatto, J. G. S. van Breda, F. J. Stamkart, van der Kun, P. Elias, A. H. van der Boon Mesch, W. Vrolik, P. Harting, J. W. L. van Oordt, F. W. Conrad, W. C. H. Staring, Buys Ballot, J. van der Hoeven, R. van Rees, N. W. P. Rauwenhoff, Bosscha, E. H. von Baumhauer, F. Kaiser, J. van Geuns.

Wordt gelezen een brief van den heer Snellen van Vollenhoven (Leiden, 28 Mei 1863), waarin, onder verontschuldiging over het niet bijwonen dezer vergadering, ter kennisneming en ter plaatsing in de boekerij wordt aangeboden eene *Monographie des Scutelérides de l'Archipel Indo-Néerlandais*, welke verdient beschouwd te worden als eersteling eener door den schrijver te bewerken Entomologische Fauna van onze Oost-Indische bezittingen.

Wordt gelezen een brief van den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten geleide van een brief van de directie van het Mineraliën Kabinet te Weenen, betreffende het meteoor-verschijnsel van 4 Maart jl. De secretaris berigt dezen brief in handen gesteld te hebben van de heeren von Baumhauer en Buys Ballot, die de afdeeling zullen dienen van ontwerp-antwoord aan den Minister.

Op noodiging van den voorzitter, draagt de heer von Baumhauer, ook in naam van den heer Buys Ballot, het volgende ontwerp voor. De Natuurkundige Afdeeling der Koninklijke Akademie van Wetenschappen werd door Uwe Excellentie bij missive van 15 April jl., 5de afdeeling, n°. 172, uitgenoodigd, tot mededeeling van haar gevoelen omtrent het antwoord, te geven op eene missive van Zr. Ms. gezant te Weenen, van 31 Maart jl., betrekkelijk een verzoek van den directeur van het

Mineralogisch Kabinet van Weenen, dr. Moriz Hörnes, om mededeeling omtrent het in ons vaderland op 4 Maart dezes jaars, des avonds ten 7 ure, waargenomen meteoor-verschijnsel, alsmede tot verkrijging voor genoemd kabinet van een gedeelte van den meteoorsteen, indien een zoodanige was gevonden.

Als vervolg op genoemde missive ontving de Afdeeling eene tweede missive van Uwe Excellentie, in dato 4 Mei 1863, 5de afd., n°. 144, over hetzelfde onderwerp, waarbij missiven gevoegd waren van genoemden directeur, dr. M. Hörnes, en van den hofrath Haidinger.

Onder terugzending der door Uwe Excellentie toegezonden stukken, heeft de Afdeeling de eer aan Uwe Excellentie mede te deelen, dat uit al de door de Akademie ingewonnen berigten met groote waarschijnlijkheid het besluit kan getrokken worden, dat op 4 Maart jl. een meteoorsteenval heeft plaats gehad in de provincie Noordbrabant; de juiste plaats waar die val geschied is, kan uit den aard der zaak moeijelijk opgegeven worden, dewijl het verschijnsel onverwacht plaats vindt, en het dus een toeval is, wanneer het waargenomen wordt door personen, wier bepaling van rigting, afstand, hoogte enz. vertrouwen verdient.

Onder de vele berigten, bij een lid dezer afdeeling ingekomen, blijven de meest juiste, de waarnemingen te Utrecht, te 's Hertogenbosch, te Horst bij Venlo en te Maastricht, met de waarneming te Enkhuizen, bij een ander lid ingezonden, volgens welke, op den 4den Maart jl., ten 6 ure 55 minuten des namiddags, juist de middelbare tijd van Amsterdam, zich eensklaps een helder licht verspreidde en uit het N. N. W. een vuurbol te voorschijn kwam, die in het eerst bijna den dubbelen diameter der maan had Aan den zuidelijken horizon was hij tot op $1/_{15}$ van den oorspronkelijken diameter verminderd, en de kleur, die aanvankelijk blaauwachtig wit was, in een vurig rood veranderd. Onder het nederdalen spatten er kleine vuurstralen uit den bol, terwijl even boven den horizon een dikke, donkerbruine damp opging. Van geraas heeft men te Enkhuizen niets gehoord.

De reden waarom alleen deze waarneming uitvoerige vermeld wordt is daarin gelegen, dat de eerstgenoemde reeds in een bijzonder schrijven aan den heer Haidinger zijn medegedeeld en dat zij met het geheel der ingekomen berigten te vinden zijn in het *Wochenblatt für Astronomie, Meteorologie und Geographie* van prof. Heis, n°. 18, 19 en 20, en in een stukje door dr. Krecke bewerkt, waarvan een afdruk aan Uwe Excellentie voor den heer Haidinger zal worden gezonden.

Prof. dr. E. Heis te Munster heeft uit de meest geloofwaardige waarnemingen, die hem grootendeels door leden onzer Afdeeling zijn medegedeeld, den loop van dien meteoor berekend, en is tot het besluit gekomen, dat zijn val heeft plaats gevonden tusschen Breda en Tilburg, ongeveer in de rigting van 's Gravenduinkapel links naar Alphen.

Weder heeft zich de bij meteoorverschijnselen zeer gewone zinsbegoocheling voorgedaan, dat ieder waarnemer, zelfs zij, die op een zeer aanmerkelijken afstand waren van de plaats waar de steen vermoedelijk is gevallen, bijv. in Groningen, Gelderland, Noordholland, Utrecht enz., gemeend heeft een gloeijend ligchaam op zeer korten afstand van de plaats van waarneming op de aarde te zien neêrvallen, zoodat velen zijn gaan zoeken, en zoo zij eene steenmassa vonden, die iets voor hen ongewoons vertoonde, die voor een meteoorsteen hebben gehouden. Deze zijn echter alle door enige leden eener Afdeeling, die eene meer bepaalde studie van meteoorsteenen en meteoorijzermassen heeft gemaakt, onderzocht; hare zamenstelling en structuur bewezen genoegzaam haren aardschen oorsprong, zoodat de bij dit natuurverschijnsel vermoedelijk gevallen steen of steenen, zoo verre aan de Afdeeling bekend is, tot op dit oogenblik niet zijn gevonden.

De groote waarschijnlijkheid dat een of meer meteoorsteenen op 4 Maart in de provincie Noordbrabant zijn gevallen, en de wetenschappelijke waarde, welke gehecht wordt aan het onderzoek van deze nu en dan op onze aarde vallende meteoormassa's, hebben reeds eenige leden onzer Afdeeling aan wetenschappelijke personen aldaar doen schrijven met verzoek, om nasporingen te willen bevorderen.

Daar echter deze steenen bij hunnen val eene groote snelheid hebben en dus zeer diep in losse gronden kunnen indringen, zoude een zoeken naar steenen op de oppervlakte van den bodem tot geen resultaat leiden.

Aan den landbouwer moet worden gevraagd, of hij zich ook herinnert bij het bewerken van zijn land, na 4 Maart jl., eene ongewone holte of gat in den grond te hebben ontwaard, terwijl de grond rondom dit gat was opgeworpen. Was dit het geval, zoo zoude het uitgraven van den grond op die plaats tot ongeveer eene el diepte mogelijk tot het vinden der voor ons nog verloren meteoorsteen of steenen of ijzermassa's kunnen leiden. Deze nasporingen zijn echter tot nu toe vruchteloos gebleven.

De Afdeeling hoopt dat het persoonlijk onderzoek van prof. Heis, die, volgens schrijven aan een lid der Afdeeling, op dit oogenblik Noordbrabant doorreist, met een beter gevolg moge bekroond worden, en dat het dezen ijverigen natuuronderzoeker moge gelukken, door het vinden van eene meteoormassa te bewijzen, dat de door hem berekende loopbaan van den vuurbol de ware is.

Indien eene wezenlijke meteoormassa wordt gevonden zal de Afdeeling haren invloed gebruiken tot het verkrijgen van een stuk daarvan voor het Mineralogisch Kabinet van Weenen.

Wordt gelezen een brief van den heer Bleeker ten geleide van een *notice sur le genre Ichthyophis Less. et sur l'Ichthyophis tigrinus et l'Ichthyophis pantherinus de Lesson*, aangeboden voor de Verslagen en Mededeelingen. Het wordt in handen gesteld van de Commissie van Redactie.

Wordt gelezen een brief van den heer Buys Ballot, ten geleide voor de Verslagen en Medeelingen eener verhandeling *over het vormen van de vergelijkingen tusschen de zijde en de diagonalen van een regelmatigen N-hoek en hare eigenschappen.* Zij wordt in handen gesteld der Commissie van Redactie.

Wordt gelezen een brief van den heer Cl. Mulder, ten geleide eener verhandeling aangeboden voor de Verslagen en Mededeelingen *over het buitengewoon uitgroeijen van de snijtanden bij verschillende knaagdieren.* Zij wordt in handen gesteld van de Commissie van Redactie.

Worden gelezen twee brieven van den heer J. G. Ottema, ten geleide eener verhandeling *over de beweging van de Zon en het Planetenstelsel in de ruimte, zonder gravitatie verklaard*, aangeboden voor de Verslagen en Mededeelingen. Zij wordt in handen gesteld der Commissie van Redactie.

De Secretaris berigt, dat de verhandelingen aangeboden door de heeren van Hall, Bleeker, Halbertsma, Badon Ghyben en Buys Ballot door de Commissie van Redactie zijn aangenomen.

De heer Staring spreekt *over het voorkomen van diluviale gronden op Java* en biedt daarover eene verhandeling aan voor de Verslagen en Mededeelingen, welke in handen wordt gesteld der Commissie van Redactie.

De heer Oudemans doet eene mededeeling *over Encephalartos* Altensteinii Lehm. handelt voorts *over de groetjes aan de oppervlakte der bladen van Pleurothallis, Bulbophyllum* en *Stelis* en spreekt ten slotte *over de beteekenis der verhevenheden aan de oppervlakte der zaden van Strychnos nux vomica.* Over het gesprokene ontstaat eene wisseling van gedachten tusschen de heeren van der Boon Mesch, Oudemans, van der Hoeven, Vrolik en Harting, na wier sluiting de drie over gezegde onderwerpen voor de Verslagen en Mededeelingen aangeboden verhandelingen in handen worden gesteld van de Commissie van Redactie.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmaking van het Hydrographic Office, Admiralty te *Londen*, als:

MIDDELLANDSCHE ZEE. (Eiland Sicilie).

Stilstaand licht met schitteringen te Catania.

Met den 1sten *Maart dezes jaars* zoude een licht ontstoken worden op een onlangs gebouwden lichttoren te *Catania*, op de oostkust van *Sicilie*.

Het licht is een *vast, wit licht*, afgewisseld met eene schittering iedere 3 minuten, 96 Engelsche voeten hoog boven de gemiddelde oppervlakte der zee en met helder weder op 14 Engelsche mijlen zigtbaar.

De toren staat op de *Sciara Biscari* aan de Zuidzijde der haven:

op 37° 29′ 0″ N. Breedte, en
» 15° 5′ 12″ lengte Oost van *Greenwich*.

Stilstaand rood licht te Girgenti.

Met den 1sten *Mei dezes jaars* zoude een nieuw licht ontstoken worden op het uiteinde van het hoofd te *Girgenti*, op de Zuidkust van *Sicilie*, als wanneer het oude licht gebluscht zal worden.

Het zal zijn *stilstaand, rood*, 52 Engelsche voeten hoog boven de gemiddelde oppervlakte der zee, en met helder weder op 10 Engelsche mijlen zigtbaar.

De toren staat:

op 37° 15′ 39″ N. breedte en
» 13° 31′ 49″ lengte Oost van *Greenwich*.

's Gravenhage, den 3den Junij 1863.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden het navolgende, als:

AUSTRALIE.

Tijdelijk licht op Point Lonsdale; Port Phillip.

Blijkens bekendmaking van het havenbestuur te *Williamstown* zoude in de maand *Februarij dezes jaars* een *tijdelijk stilstaand havenlicht* ontstoken worden digt bij den getijde-vlaggestok op *Point Lonsdale*, tot waarschuwing der schepen bij de nadering van de onlangs ontdekte gevaren en van de *Point-Lonsdale*-klip, nabij den ingang van *Port Phillip*.

Het licht zal zeewaarts *groen* zijn, en *rood* naar de haven en *Point Nepean*.

Schepen, naar binnen of naar buiten bestemd, zullen, wanneer zij het *groene licht* geheel in het zigt hebben, aan de buitenzijde van de voren bedoelde gevaren zijn; en wanneer zij het roode licht geheel in het zigt hebben, aan de binnenzijde dier gevaren. Wanneer voor een schip het geheele licht (*groen en rood*) onzigtbaar is, wijst zulks aan dat het schip in de nabijheid der gevaren is.

Het licht van *Point Lonsdale* zal slechts een boog van omstreeks vijftig graden van den horizon verlichten, en zigtbaar wezen: het groene licht op nagenoeg 4 Engelsche mijlen; het roode licht op omtrent 7 Engelsche mijlen, binnen de volgende peilingen:

het *groene licht* van omstreeks N. W. $1/_2$ W. tot N. W. t. N.;
het *roode licht* van omstreeks W. $1/_2$ N. tot N. W. $1/_2$ W.

(*De opgegeven kompas-peilingen zijn miswijzend, en zijn gegeven van het schip, en niet van de lichten.*)

's Gravenhage, den 13den Mei 1863.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, da de *peilpaal* in het *Goereesche Zeegat*, tot aangeving van den waterstand op het *Noord-Pampus*, weder is opgerigt en geplaatst op den 3den dam bewesten de Goereesche haven.

De stand der klampen is even als vroeger, gevende de onderste klamp een waterstand aan van 31 à 32 palm.

's Gravenhage, den 13den Mei 1863.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** Op Maandag, den 8sten Junij 1863, zal bij inschrijving worden aanbesteed de leverantie van ongeveer

8000 dubbele Mudden Turf en
40000 Nederlandsche Ponden Steenkolen,

ten dienste van het Ministerie van Oorlog gedurende het wintersaizoen van 1863 op 1864; zullende de biljetten van inschrijving met de monsters, vóór of op gemelden dag, des middags ten 12 ure, moeten zijn ingeleverd bij genoemd Ministerie, alwaar ook de voorwaarden van aanbesteding ter lezing liggen.

's Gravenhage, den 8sten Mei 1863.

De Minister van Oorlog,
J. W. Blanken.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 25sten Junij 1863, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken van de aardebaan, de kunstwerken, de levering van ballast, het leggen van de spoorbaan en eenige verdere werken voor den spoorweg tusschen Niedorper-Verlaat en Alkmaar.

De Besteding geschiedt bij inschrijving en opbod, volgens art. 15 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 1sten Junij ter lezing in het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, in het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen, te 's Gravenhage, Raamstraat nº. 32, en in de localen van de Provinciale Besturen, en is voorts op franco aanvrage, tegen betaling der kosten, te bekomen bij den boekhandelaar M. Nijhoff, Raamstraat, te 's Gravenhage, en door zijne tusschenkomst in de voornaamste gemeenten des Rijks.

Inlichtingen worden gegeven door den Eerstaanwezend Ingenieur van Prehn te Alkmaar. Aanwijzing op het terrein zal gedaan worden op den 12den, 15den en 18den Junij, des voormiddags ten 9 ure, aanvangende te Alkmaar.

's Gravenhage, den 8sten Mei 1863.

De Commissie voornoemd,
VAN MEURS, *Voorzitter*.
G. J. G. KLERCK, *Secretaris*.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 9den Julij 1863, des namiddags ten $12\frac{1}{2}$ ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het bouwen van een stationsgebouw te Zutphen, ten behoeve van den spoorweg van Arnhem naar Deventer.

De Besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 25 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 18den Junij ter lezing in het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, in het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, Raamstraat, nº. 32, en in de localen van de Provinciale Besturen, en is voorts op franco aanvrage, tegen betaling der kosten, te bekomen bij den boekhandelaar M. Nijhoff, Raamstraat, te 's Gravenhage, en door zijne tusschenkomst in de voornaamste gemeenten des Rijks.

Inlichtingen worden gegeven door den eerstaanwezend Ingenieur L. A. Reuvens te Arnhem, terwijl aanwijzing op het terrein zal plaats hebben op den 1sten en 3den Julij eerstkomende, des morgens ten 9 ure.

's Gravenhage, den 4den Junij 1863.

De Commissie voornoemd,
VAN MEURS, *Voorzitter*.
G. J. G. KLERCK, *Secretaris*.

*** De Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat op Vrijdag, den 19den Junij aanstaande, des namiddags ten één ure, zal worden aanbesteed het leveren van papier, schrijf- en verdere bureau-behoeften ten dienste van het Provinciaal Bestuur, gedurende het tijdvak ingaande 1 Julij 1863 en eindigende 30 Junij 1864; zullende de biljetten van inschrijving, op behoorlijk gezegeld papier geschreven, vóór of op gemelden dag, des voormiddags ten tien ure, moeten zijn ingeleverd aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, alwaar van heden af dagelijks, de Zondagen uitgezonderd, de voorwaarden ter lezing liggen en de monsters ter bezigtiging voorhanden zijn.

's Gravenhage, den 3den Junij 1863.

De Commissaris des Konings voornoemd,
J. LOUDON.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Vierde* trekking der *Eerste* Klasse van de 251ste *Staats-Loterij*, op Donderdag den 4den Junij 1863, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

Nº. 11668 een prijs van 20,000 gulden.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Helder zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het herstellen van de Steenglooijing vóór de kustbatterij aan den mond der haven van het Nieuwe Diep.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 8sten Junij 1863, des morgens ten 10 ure, in het locaal Tivoli, te Helder, alwaar van den 1sten Junij 1863 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingeninieur te Helder.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

*** Openbare aanbesteding, onder nadere goedkeuring van het Departement van Kolonien, in 4 perceelen, van:

120,000 stuks Koffijzakken.

De voorwaarden van levering, welke in geen geval den gegadigden zullen worden toegezonden, liggen ter inzage aan het Departement van Kolonien, aan het Koloniaal Magazijn te Amsterdam en op elken werkdag van 10 tot 3 ure ten kantore der Nederlandsche Handelmaatschappij en van hare Agenten te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, a/d Helder, te Middelburg en te Nijverdal. Zij zijn voorts, zoolang de voorraad strekt, bij de Directie en hare Agenten verkrijgbaar tegen 25 cents voor elk exemplaar.

De inschrijvingsbiljetten, welke op de genoemde plaatsen te bekomen zijn, moeten op Vrijdag den 12den Junij e. k., des middags ten 12 ure, vrachtvrij (ongefrankeerde worden niet aangenomen) ingeleverd zijn aan het locaal der Maatschappij te Amsterdam, waarna onmiddellijk tot de voorloopige toewijzing zal worden overgegaan.

Amsterdam, den 28sten Mei 1863.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank van Zierikzee van den 2den Junij 1863, is *Alexander den Engelsman* Corneliszoon, Arbeider, wonende te Sint-Annaland, uit hoofde van onnoozelheid, onder Curatele gesteld, op verzoek van *David den Engelsman*, Landman, wonende aldaar.

De Procureur van den Verzoeker,
Mr. C. J. FOKKER.

*** Bij Acte, op den 1sten dezer voor den ondergeteekenden Notaris en getuigen gepasseerd, hebben de heeren *Henri Cornille Kouwenhoven*, Makelaar, en *Pierre Frederik Uzuret*, zonder beroep, beiden alhier woonachtig, met elkander eene Vennootschap aangegaan, voor den tijd van vijf jaren en zeven maanden, aanvang genomen hebbende op dien dag, doch welke telkens een jaar zal zijn geprolongeerd, indien er vóór primo Julij geene opzegging zal zijn gedaan, en zulks alleen tot den commissiehandel in publieke fondsen en niet tot eenigen anderen handel, onder de bestaande Firma van *Uzuret Mercker en Zoon*, welke door elk der Vennooten zal worden geteekend, doch niet zal mogen worden gebezigd tot het opnemen van gelden, het aangaan van borgtogten, noch tot eenigen handel, niet tot het vak behoorende.

Amsterdam, den 3den Junij 1863.

G. LEEFKENS, *Notaris*.

*** Blijkens notariele Acte, den 1sten Junij 1863 te Rotterdam gepasseerd, is door de ondergeteekenden *Arnoldus van Veen*, en deszelfs Zoon *Hendrik van Veen*, wonende aldaar, aangegaan eene Vennootschap tot uitoefening der Vleeschhouwers-affaire, zijnde eene voortzetting der zaken, sedert jaren door den eerst-ondergeteekende alhier gedreven.

De Vennootschap zal zijn gevestigd te Rotterdam, en canteren onder de Firma van *A. van Veen en Zoon*, van welke alleen de tweede ondergeteekende de signature zal hebben in en omtrent alle zaken de Vennootschap betreffende, en dus niet tot het negotieren van gelden, aangaan van borgtogten of andere bezwarende contracten, als waartoe beider particuliere handteekening wordt vereischt. En zulks voor den tijd van vijf jaren, ingegaan primo Junij 1863 en zullende alzoo eindigen ultimo Mei 1868, wanneer namelijk zes maanden te voren door den eenen aan den anderen Vennoot eene opzegging is geschied, bij gebreke waarvan de Vennootschap weder voor een jaar wordt verlengd, en welke continuatie alsdan van jaar tot jaar zal plaats hebben, tot dat eene opzegging als boven zal zijn geschied, terwijl evenwel in geval van overlijden van een der Vennooten de Vennootschap bij het einde der maand, waarin zoodanig overlijden plaats vindt, zal eindigen.

A. VAN VEEN.
H. VAN VEEN.

NATIONAAL GEDENKTEEKEN VOOR NOVEMBER 1813.

HH. Burgemeesters, voor wier ressort tot heden geene Plaatselijke Commissien zijn benoemd, worden uitgenoodigd alsnog ten spoedigste gevolg te willen geven aan de circulaire van 28 Februarij jl.

's Gravenhage, 30 Mei 1863.

Namens de Hoofdcommissie,
P. J. LANDRY, *President van Orde*.
D'ENGELBRONNER, *Secretaris*.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

DONDERDAG, 4 Junij 1863.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
NEDERL., Werk. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{5}{8}$	PRUISSEN, Leening 1859.	5	—
Dito dito	3	—	OOSTENRIJK, Obl. Met.	5	$68\frac{11}{16}$
Dito dito	4	$99\frac{1}{2}$	Dito dito	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{9}{16}$
O.-I. Leening . . .	4	—	Dito dito zilveren .	5	$83\frac{7}{8}$
Amort. Syndicaat .	$3\frac{1}{2}$	—	Dito dito nationalen.	5	$67\frac{7}{8}$
Handelmaatschappij .	$4\frac{1}{2}$	$148\frac{1}{4}$	Weener Bank-actien.	—	832
SPANJE, Obligatien . .	2	$47\frac{13}{16}$	Dito aandeelen 1854.	4	254
Dito binnenlandsche.	3	$50\frac{7}{8}$	Dito dito 1860 . .	5	517
Amort. Schuld. . .	—	—	Dito dito 1858 . .	—	142
Bew. coupons . . .	—	$12\frac{1}{4}$	VENEZUELA, Obligatien	3	$24\frac{7}{16}$
PORTUGAL, Oblig. 1853.	3	$47\frac{5}{8}$	Dito	$1\frac{1}{2}$	$12\frac{5}{8}$
Dito 1856/59 . . .	3	$47\frac{5}{16}$	GRENADA, Dito . . .	$4\frac{1}{4}$	—
Dito 1862	3	—	Dito uitgestelde . .	1	—
RUSLAND, bij Hope 1798.	5	$101\frac{1}{2}$	MEXICO, Dito . . .	3	$32\frac{1}{8}$
Dito 1828/29 . . .	5	$100\frac{1}{2}$	ECUADOR, Dito . . .	1	$17\frac{3}{8}$
Dito Stieglitz 5de serie	5	$84\frac{3}{8}$	ILLINOIS, Dito . . .	7	78
Dito dito 6de serie	5	$90\frac{1}{2}$	GRIEKENL., Dito 1824/25	5	$30\frac{7}{8}$
bij Hope 1840 . . .	4	—	RUSLAND	3	$57\frac{15}{16}$
Dito 1860	$4\frac{1}{2}$	$90\frac{7}{8}$	Dito 1862	5	$90\frac{5}{8}$
Spoorweg aandeelen.	—	$204\frac{1}{2}$			

Londen, Consols. . . .	—	**Antwerpen**, $4\frac{1}{2}$ pct. Belgie	$99\frac{7}{8}$
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien.	442
Parijs, Fr. rente . . .	—	5 pct. Metalliek . . .	$67\frac{1}{8}$
Spanje	—	5 » Nationalen . .	$71\frac{1}{8}$
Weenen, Metalliek . . .	—	3 » Binnenl. Spanje.	$50\frac{1}{8}$
Dito nationalen . . .	—	2 » Spanje	$47\frac{1}{2}$
Wissel Londen. . . .	—	Credit *Guilhou*. . . .	—

PRIJZEN DER COUPONS.

Metalliek	f	25 60	Hamburg Russen . .	f	$34\frac{1}{2}$
Dito Nationale	»	28.10	Russen in Z. R. . . .	»	—
Divers. Eng. per. L. .	»	11.70	Poolsche in Z. R. . .	»	—
3 °/₀ Eng. Russ. per L.	»	11.70	Poolsche Fl.	»	$28\frac{1}{2}$
Fransche	»	$55\frac{1}{2}$	Napelsche	»	—
Belgische	»	$55\frac{5}{8}$	Spaansche francs . .	»	—
Pruissische	»	$34\frac{1}{2}$	Amerikaansche dollars.	»	—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.